

DET FJÄRDE KVARTALET OCH HELÅRET 2016

DET FJÄRDE KVARTALET 2016

- » Under Q4 2016 ökade nettoomsättningen med 4% till 82,6 miljarder kronor (79,6). Justerat för förändrade valutakurser samt förvärvade och avyttrade enheter minskade den med 1%.
- » Det justerade rörelseresultatet under Q4 2016 uppgick till 5.660 Mkr (4.573), motsvarande en rörelsemarginal på 6,9% (5,7), exklusive en reavinst från försäljningen av fastigheter på 1.371 Mkr.
- » Förändrade valutakurser hade en positiv påverkan på rörelseresultatet om 336 Mkr.
- » Det operativa kassaflödet i industriverksamheten uppgick till 4,8 miljarder kronor (14,7). Justerat för EU:s konkurrensutredning och försäljningen av fastigheter var det operativa kassaflödet 8,7 miljarder kronor.

HELÅRET 2016

- » För helåret 2016 minskade nettoomsättningen med 3% till 301,9 miljarder kronor (312,5).
- » Det justerade rörelseresultatet under helåret 2016 uppgick till 21.094 Mkr (20.235), motsvarande en rörelsemarginal på 7,0% (6,5).
- » Det operativa kassaflödet i industriverksamheten uppgick till 3,5 miljarder kronor (18,3).
- » Styrelsen föreslår en ordinarie utdelning om 3,25 kronor per aktie (3,00).

Mkr där ej annat anges	Fjärde kvartalet		Helår	
	2016	2015	2016	2015
Nettoomsättning	82.559	79.636	301.914	312.515
Justerat rörelseresultat ¹	5.660	4.573	21.094	20.235
Justerad rörelsemarginal, %	6,9	5,7	7,0	6,5
Rörelseresultat	7.031	4.511	20.826	23.318
Rörelsemarginal, %	8,5	5,7	6,9	7,5
Resultat efter finansiella poster	6.358	3.901	19.230	20.418
Periodens resultat	4.832	2.597	13.223	15.099
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	2,37	1,27	6,47	7,41
Kassaflöde från Industriverksamheten, Mdr kr	4,8	14,7	3,5	18,3
Avkastning på eget kapital, 12 månaders rullande, %			14,9	18,4
Nettoorderingång, antal lastbilar	53.950	49.088	188.898	198.057
Leveranser, antal lastbilar	50.489	56.198	190.424	207.475
Nettoorderingång, antal anläggningsmaskiner	13.276	9.844	46.151	45.142
Leveranser, antal anläggningsmaskiner	10.639	8.975	44.306	44.718

¹ För mer information om justerat rörelseresultat, se not 6.

KONCERNCHEFENS KOMMENTAR

Förbättrad underliggande lönsamhet på lägre volymer

2016 var ett år med något lägre volymer. Vår omsättning minskade med 3% till 302 miljarder kronor. Inte desto mindre förbättrades vår lönsamhet med en justerad rörelsemarginal på 7,0% för 2016. Detta beror på vår förmåga att hantera volymförändringar i olika marknader liksom fortsatta kostnadsänkningar och produktivitetsförbättringar.

Det fjärde kvartalet följde mönstret från föregående kvartal med en något förbättrad lönsamhet trots lägre volymer. Det justerade rörelseresultatet uppgick till 5.660 Mkr, motsvarande en marginal på 6,9% (5,7).

I Europa fortsätter efterfrågan på lastbilar att vara hög till följd av goda fraktvolymer i kombination med låga bränslepriser och räntor som ger stöd åt våra kunders lönsamhet. Volvo Lastvagnar förbättrade sin marknadsandel till en historiskt hög nivå på 16,9% medan Renault Trucks kom in något lägre än föregående år på 8,1%.

Marknadsnedgången för fjärtransportlastbilar i Nordamerika fortsatte, men med vissa tecken på en stabilisering då branschens lager av nya lastbilar totalt sett har kommit ned på mer hälsosamma nivåer. Det finns dock fortfarande för många begagnade lastbilar på marknaden, vilket kommer att dämpa efterfrågan på nya lastbilar. Den japanska marknaden fortsätter att vara stabil på höga nivåer medan det fortfarande inte finns några tecken på en återhämtning på den brasilianska lastbilsmarknaden.

Totalt levererade vi 50.489 lastbilar det fjärde kvartalet, vilket är 10% färre än föregående år. Däremot återhämtade sig försäljningen i vår serviceaffär och steg med 2% i lokala valutor. Lönsamheten i lastbilsverksamheten förbättrades och den justerade rörelsemarginalen var 8,7% (7,9).

Den globala efterfrågan på anläggningsmaskiner var i princip oförändrad under 2016 men det finns nu vissa tecken på ökad efterfrågan i Asien. Volvo CE fortsätter att ta marknadsandelar i sina kärnsegment – grävmaskiner, hjullastare och ramstyrda dumptrar – och under det fjärde kvartalet vände utvecklingen till det positiva med maskinleveranser som ökade med 19% jämfört med året före. Det justerade rörelseresultatet förbättrades till 494 Mkr, motsvarande en marginal på 3,8% (-1,7).

Det pågående arbetet med att stärka Volvo CE:s konkurrenskraft ger resultat. Under kvartalet togs nya steg. En ny och effektivare produktutvecklingsorganisation kommer införas och vi har också beslutat att Volvo CE ska utrusta sina medeltunga grävmaskiner och hjullastare med koncernens egen 8-litersmotor, som kommer att ersätta externt köpta motorer. Därutöver kommer Volvo CE:s huvudkontor att flyttas till Göteborg för att möjliggöra ett närmare samarbete med koncernens andra affärsområden och verksamheter.

Bussars lönsamhet var något lägre än föregående år som ett resultat av lägre volymer. Den justerade rörelsemarginalen uppgick till 3,3% (4,0) under kvartalet.

Volvo Penta hade ytterligare ett starkt kvartal med försäljningstillväxt för marindieslar och offroad-motorer.

Rörelseresultatet uppgick till 156 Mkr, motsvarande en marginal på 6,5% (6,3).

Financial Services förbättrade resultatet samtidigt som man ökade andelen av koncernens produkter man finansierar. Rörelseresultatet under kvartalet var 567 Mkr och avkastningen på eget kapital för helåret 13,7% (13,4).

2016 var mitt första hela år med Volvokoncernen. Vi slutförde de sista åtgärderna i omstruktureringsprogrammet och uppnådde målet att ha 10 miljarder kronor i strukturellt lägre kostnadsnivå jämfört med 2012. Under året tog vi även två viktiga steg för att optimera vår affärsportfölj med avyttringen av den externa IT-verksamheten och inledningen av processen med att avyttra Governmental Sales.

Vi har också gjort en översyn av Volvo CE:s verksamhet. Efter några år med mycket stark tillväxt drabbades anläggningsmaskinmarknaden av en kraftig nedgång i efterfrågan globalt och särskilt i Kina. Detta ledde till lägre försäljning och otillfredsställande lönsamhet som påverkade hela branschen, inklusive Volvo CE. Vårt svar på marknadsförhållandena har varit att lansera ett genomgripande förbättringsprogram för att öka effektiviteten i hela företaget. Förbättringsprogrammet har lett till att lönsamheten utvecklas väl, trots fortsatt besvärliga marknadsförhållanden. Under implementeringen av planen har ytterligare potential identifierats. Volvo CE förväntas leverera branschledande lönsamhet och över tid bidra positivt till koncernens rörelsemarginal.

För att AB Volvos styrelse på ett effektivare sätt ska kunna följa upp och stödja den positiva utvecklingen i Volvo CE, samtidigt som man har fullt fokus på utvecklingen i koncernens lastbilsverksamhet, har styrelsen beslutat att inrätta en Volvo CE-kommitté. För att skapa enkelhet, transparens och flexibilitet är avsikten att öka Volvo CE:s strukturella oberoende inom Volvokoncernen.

Under 2017 kommer vi fokusera på att få ut mesta möjliga av den nya varumärkesbaserade lastbilsorganisation som nu är fullt operativ. Vi fortsätter också processen med decentralisering och att flytta ut mer ansvar i verksamheten så att vi än bättre kan stödja våra kunder.

Jag vill tacka alla mina kollegor i koncernen för allt det goda arbete som gjorts under året.

Martin Lundstedt
Vd och koncernchef

FINANSIELL SAMMANFATTNING AV DET FJÄRDE KVARTALET OCH HELÅRET 2016

Nettoomsättning

Under Q4 2016 steg Volvokoncernens nettoomsättning med 4% till 82.559 Mkr. Justerat för förändrade valutakurser samt förvärvade och avyttrade verksamheter minskade dock nettoomsättningen med 1%.

Fordonsförsäljningen minskade med 3% justerat för förändrade valutakurser. Minskningen var framförallt en effekt av inbromsningen i den nordamerikanska lastbilsmarknaden, vilket delvis vägdes upp av förbättrad efterfrågan på koncernens produkter i Europa och Asien.

Serviceförsäljningen steg med 3% justerat för förändrade valutakurser, vilket är en effekt av bra kapacitetsutnyttjande i lastbilsflottorna på de flesta marknader.

För helåret 2016 minskade nettoomsättningen med 3% till 301.914 Mkr. Justerat för förändrade valutakurser samt förvärvade och avyttrade enheter var minskningen också 3%, vilket framförallt förklaras av den lägre efterfrågan på fordon i Nordamerika.

Rörelseresultat

Det justerade rörelseresultatet under Q4 2016 uppgick till 5.660 Mkr (4,573), motsvarande en rörelsemarginal på 6,9% (5,7). Justeringen under Q4 2016 avser en reavinst från en försäljning av fastigheter uppgående till 1.371 Mkr, vilken påverkat segmentet Lastbilar med 71 Mkr, Bussar med 41 Mkr samt Koncernfunktioner och övrigt med 1.258 Mkr.

Det högre justerade rörelseresultatet är framför allt en konsekvens av högre vinst i serviceaffären, förbättrat resultat i Volvo CE, en positiv marknadsmix med ökade lastbilsvolymerna i Europa samt lägre materialkostnader jämfört med Q4 2015. Detta motverkades till viss del av lägre volymer och kapacitetsutnyttjande i Nordamerika samt ökade forsknings- och utvecklingskostnader som en effekt av minskad kapitalisering. Fördelaktig valutautveckling jämfört med samma kvartal föregående år hade en positiv påverkan på 336 Mkr.

Under Q4 2015 påverkades resultatet negativt av kreditförluster i Kina uppgående till 158 Mkr i Volvo CE.

Nettoomsättning per marknad Mkr	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Europa	37.017	32.983	12	131.712	120.413	9
Nordamerika	19.762	24.720	-20	80.701	101.952	-21
Sydamerika	4.356	4.233	3	14.863	16.725	-11
Asien	15.691	13.150	19	55.501	53.470	4
Afrika och Oceanien	5.733	4.551	26	19.137	19.955	-4
Total	82.559	79.636	4	301.914	312.515	-3
Varav:						
Fordon ¹	61.983	61.085	1	223.996	237.430	-6
Service	17.810	16.344	9	67.463	66.152	2
Financial Services omsättning	2.994	2.760	8	11.242	11.199	0
Elimineringar	-228	-553	59	-787	-2.265	65

¹ Inklusive anläggningsmaskiner och Volvo Penta-motorer

Koncernens resultaträkning Mkr	Fjärde kvartalet		Helår	
	2016	2015	2016	2015
Nettoomsättning	82.559	79.636	301.914	312.515
Kostnad för sålda produkter	-63.216	-61.757	-231.602	-240.653
Bruttoresultat	19.343	17.879	70.312	71.862
Forsknings- och utvecklingskostnader	-4.218	-3.844	-14.631	-15.368
Försäljningskostnader	-7.303	-7.134	-26.867	-27.694
Administrationskostnader	-1.278	-1.529	-5.121	-5.769
Övriga rörelseintäkter och kostnader	361	-768	-3.135	-4.179
Resultat från innehav i joint ventures och intresseföretag	117	-100	156	-143
Resultat från övriga aktieinnehav	9	6	112	4.609
Rörelseresultat	7.031	4.511	20.826	23.318
Ränteintäkter och liknande resultatposter	54	52	240	257
Räntekostnader och liknande resultatposter	-467	-683	-1.847	-2.366
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-260	20	11	-792
Resultat efter finansiella poster	6.358	3.901	19.230	20.418
Inkomstskatter	-1.526	-1.305	-6.008	-5.320
Periodens resultat *	4.832	2.597	13.223	15.099
* Hänförligt till:				
Moderbolagets aktieägare	4.815	2.589	13.147	15.058
Minoritetsandelar i resultat	17	8	75	41
	4.832	2.597	13.223	15.099
Resultat per aktie före utspädning, kronor	2,37	1,27	6,47	7,42
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	2,37	1,27	6,47	7,41

Det rapporterade rörelseresultatet under Q4 2016 uppgick till 7.031 Mkr (4.511).

För helåret 2016 uppgick det justerade rörelseresultatet till 21.094 Mkr (20.235), motsvarande en justerad rörelsemarginal på 7,0% (6,5). För information om justeringarna, se not 6. Det rapporterade rörelseresultatet uppgick till 20.826 Mkr (23.318).

Finansiella poster

Jämfört med Q4 2015 steg ränteintäkterna med 2 Mkr medan räntekostnaderna minskade med 216 Mkr, framförallt på grund av lägre utestående skuld samt lägre kapitaliserade lånekostnader föregående år.

Under Q4 2016 uppgick Övriga finansiella intäkter och kostnader till -260 Mkr (20). De ökade kostnaderna jämfört med föregående år hänför sig framförallt till negativa realiserade resultat och orealiserad omvärdering av derivat.

Inkomstskatter

Under Q4 2016 uppgick skattekostnaden till 1.526 Mkr (1.305), motsvarande en skattesats på 24%. Skattesatsen påverkades av en icke skattepliktig reavinst från försäljningen av fastigheter. Denna motverkades delvis av en negativ effekt från en omvärdering av uppskjutna skattefordringar i Frankrike relaterad till en framtida sänkning av bolagsskattesatsen.

Periodens resultat och resultatet per aktie

Under Q4 2016 uppgick periodens resultat till 4.832 Mkr (2.597). Resultatet per aktie efter utspädning uppgick till 2,37 kronor (1,27).

Operativt kassaflöde i industriverksamheten

Under Q4 2016 var det operativa kassaflödet i industriverksamheten positivt med 4,8 miljarder kronor (14,7). Innevarande års kassaflöde påverkades negativt av en utbetalning på 6,5 miljarder kronor relaterad till EU:s konkurrensutredning. Detta vägdes delvis upp av försäljningen av fastigheter som påverkade kassaflödet positivt med 2,6 miljarder kronor. Justerat för dessa poster uppgick det operativa kassaflödet till 8,7 miljarder kronor (14,7). Det minskade kassaflödet är framförallt hänförligt till en ökning av kundfordringarna uppgående till 2,7 miljarder kronor jämfört med en minskning om 1,3 miljarder kronor föregående år samt högre skattebetalningar. Det ökade utestående beloppet av kundfordringar förklaras av förändrad geografisk mix med högre försäljning i Europa, där betalningstiderna är längre, och minskad försäljning i Nordamerika, där betalningstiderna är kortare.

Volvokoncernens finansiella ställning

Vid utgången av det fjärde kvartalet uppgick nettoskulden i industriverksamheten, exklusive pensioner och liknande förpliktelser till 1,2 miljarder kronor, vilket var en minskning med 5,8 miljarder kronor jämfört med det tredje kvartalet och motsvarande 1,3% av eget kapital. Inklusive pensioner och liknande förpliktelser uppgick industriverksamhetens nettoskuld till 15,7 miljarder kronor, vilket motsvarar 18,1% av eget kapital. Förändringen i kvartalet förklaras huvudsakligen av ett positivt operativt kassaflöde om 4,8 miljarder kronor och omvärderingen av förmånsbestämda pensionsplaner om 4,8 miljarder kronor. Minskningen av de förmånsbestämda pensionsplanerna beror på högre diskonteringsräntor, främst i Sverige, USA och Storbritannien. Under det fjärde kvartalet hade förändrade valutakurser en positiv påverkan på nettoskulden uppgående till totalt 1,2 miljarder kronor.

Volvokoncernens likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick sammantaget till 25,2 miljarder kronor den 31 december 2016. Därutöver finns beviljade men ej utnyttjade kreditfaciliteter på 42,5 miljarder kronor. Per den 31 december 2016 innehåller likvida medel och kortfristiga placeringar 0,8 miljarder kronor (0,8) som inte är tillgängliga för användning av Volvokoncernen och 6,0 miljarder kronor (5,4) där andra begränsningar råder, huvudsakligen likvida medel i länder med valutaregleringar eller andra legala restriktioner.

De totala tillgångarna i Volvokoncernen ökade med 24,8 miljarder kronor i jämförelse med slutet av 2015, varav 23,9 miljarder kronor hänförs till valutaeffekter vid omvärdering av tillgångar i utländska dotterbolag.

Vid utgången av det fjärde kvartalet uppgick Volvokoncernens eget kapital till 97,8 miljarder kronor jämfört med 85,6 miljarder kronor vid slutet av 2015. Soliditeten uppgick till 24,5% jämfört med 22,9% den 31 december 2015. Soliditeten i industriverksamheten var vid samma tidpunkt 30,9% (28,6).

Antal anställda

Den 31 december 2016 hade Volvokoncernen 94.914 anställda inklusive visstidsanställda och konsulter, vilket var en minskning med 4.587 anställda, varav 2.963 tjänstemän, jämfört med den 31 december 2015.

Antal anställda	31 dec 2016	30 sep 2016	30 jun 2016	31 mar 2016	31 dec 2015
Kollektivanställda	45.744	47,123	47.768	46.825	47,368
Varav visstidsanställda och konsulter	4.946	5,911	6.060	4.977	4,341
Tjänstemän	49.170	49,541	49.522	51.819	52,133
Varav visstidsanställda och konsulter	5.929	6,147	6.055	6.806	6,696
Totalt antal anställda	94.914	96,664	97.290	98.644	99,501
Varav visstidsanställda och konsulter	10.875	12,058	12.115	11.783	11,037

SEGMENTSÖVERSIKT

Nettoomsättning	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Förändring, % ¹	Helår		Förändring, %	Förändring, % ¹
	2016	2015			2016	2015		
Mkr								
Lastbilar	54.544	55.077	-1	-6	200.650	213.978	-6	-7
Anläggningsmaskiner	13.110	10.967	20	15	50.731	51.008	-1	1
Bussar	8.023	7.289	10	8	25.386	23.580	8	10
Volvo Penta	2.409	2.228	8	3	9.893	9.406	5	5
Koncernfunktioner och övrigt	2.665	2.736	-3	9	7.754	8.346	-7	7
Elimineringar	-958	-868	-10	-10	-2.955	-2.736	-8	-8
Industriverksamheten	79.793	77.429	3	-1	291.459	303.582	-4	-3
Financial Services	2.994	2.760	8	4	11.242	11.199	0	2
Omklassificeringar och elimineringar	-228	-553	59	59	-787	-2.265	65	65
Koncernen	82.559	79.636	4	-1	301.914	312.515	-3	-3

¹ Justerat för förändrade valutakurser samt förvärvade och sålda bolag.

Justerat rörelseresultat ¹	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Mkr						
Lastbilar	4.754	4.374	9	17.472	16.169	8
Anläggningsmaskiner	494	-191	-	2.246	2.090	7
Bussar	266	294	-10	870	845	3
Volvo Penta	156	140	11	1.269	1.102	15
Koncernfunktioner och övrigt	-577	-574	-1	-2.823	-1.973	-43
Elimineringar	0	-5	-	-28	-6	-
Industriverksamheten	5.093	4.039	26	19.008	18.229	4
Financial Services	567	534	6	2.086	2.006	4
Koncernen	5.660	4.573	24	21.094	20.235	4
Justeringar ¹	1.371	-62	-	-268	3.084	-
Koncernens rörelseresultat	7.031	4.511	56	20.826	23.318	-11

¹ För mer information om justerat rörelseresultat, se not 6.

Justerad rörelsemarginal	Fjärde kvartalet		Helår	
	2016	2015	2016	2015
%				
Lastbilar	8,7	7,9	8,7	7,6
Anläggningsmaskiner	3,8	-1,7	4,4	4,1
Bussar	3,3	4,0	3,4	3,6
Volvo Penta	6,5	6,3	12,8	11,7
Industriverksamheten	6,4	5,2	6,5	6,0
Koncernen	6,9	5,7	7,0	6,5
Koncernen rörelsemarginal	8,5	5,7	6,9	7,5

LASTBILAR

Fortsatt förbättrad lönsamhet trots lägre volymer

- » Bra efterfrågan i Europa; i Nordamerika är nybilslagren på en mer hälsosam nivå
- » Justerat rörelseresultat:
 - 4.754 Mkr (4.374) under Q4 2016
 - 17.472 Mkr (16.169) för helåret 2016
- » Lastbilsleveranserna minskade med 10% i Q4 2016 och med 8% för helåret 2016

Marknadsutveckling

Lastbilsmarknaden i Europa fortsatte att utvecklas positivt under Q4. För helåret 2016 uppskattas registreringarna i Europa uppgå till cirka 300.000 totalt. Efterfrågan på transporter var fortsatt god, vilket medförde att kapacitetsutnyttjandet i lastbilsflottorna var högt och lönsamheten hos kunderna bra. Efterfrågan på nya lastbilar drevs också av att vissa kunder förnyade sina flottor. Efterfrågan på den europeiska marknaden förväntas vara på ungefär samma nivå för 2017.

I Nordamerika fortsatte korrigeringen i lastbilsbranschen under Q4, med låg produktion till följd av minskad efterfrågan och förhöjda lagernivåer på nya och begagnade lastbilar. Trots en hygglig konjunktur, minskade totalmarknaden för tunga lastbilar med 19% under 2016, jämfört med den exceptionellt starka marknaden under 2015. I stort sett hela nedgången var hänförlig till segmentet för fjärrtransport-lastbilar. I slutet av 2016 hade nybilslagret minskat till en mer hälsosam nivå. Det finns dock fortfarande ett överskott av begagnade lastbilar, vilket förväntas dämpa efterfrågan för nya lastbilar och marknaden bedöms minska ytterligare något till cirka 215.000 lastbilar för 2017.

Registreringarna av tunga lastbilar i Brasilien minskade med 29% under 2016. Marknaden verkar dock bottna ur på nuvarande nivå och förväntas vara relativt oförändrad under 2017.

I Indien steg registreringarna av tunga lastbilar med 5% under 2016, tack vare fortsatt god ekonomisk utveckling och framtidstro i näringslivet. Den goda utvecklingen dämpades i Q4, främst till följd av likviditetsbrist på grund av en valutareform, som också är den främsta anledningen till att prognosen för 2017 justerats ned.

I Kina steg registreringarna av tunga lastbilar med 33% och av medeltunga lastbilar med 14% under 2016. Ökningen i efterfrågan på tunga lastbilar under det andra halvåret 2016 drevs delvis av ny lagstiftning om maxlast för kommersiella fordon. Den kinesiska marknaden förväntas fortsätta på en god nivå under 2017.

I Japan växte efterfrågan med cirka 5% under 2016 för både tunga och medeltunga lastbilar. Den japanska marknaden för 2017 bedöms vara på ungefär samma nivå som under 2016.

Totalmarknadens utveckling	Helår		Förändring, %	Prognos 2017	Förändring jämfört med tidigare prognos
	2016	2015			
Registreringar, antal lastbilar					
Europa 28 ¹ , tunga	264.569	233.292	13	-	-
Europa 30 ¹ , tunga	-	-	-	300.000	+20.000
Nordamerika, tunga	243.229	301.740	-19	215.000	Oförändrad
Brasilien, tunga	29.664	41.603	-29	30.000	-5.000
Kina, tunga	732.919	550.716	33	655.000	+15.000
Kina, medeltunga	229.063	200.414	14	245.000	+15.000
Indien, tunga	219.879	209.894	5	225.000	-65.000
Indien, medeltunga	73.471	68.245	8	60.000	-40.000
Japan, tunga	47.304	44.463	6	48.000	+3.000
Japan, medeltunga	47.344	45.181	5	47.000	+2.000

¹Från och med de tredje kvartalet 2016 finns registreringsdata för Storbritannien inte längre tillgänglig. Registreringar för EU 28 för helåren 2016 och 2015 inkluderar Norge och Schweiz men exkluderar Storbritannien och Bulgarien. Storbritannien rapporterade 36.238 registrerade fordon helåret 2015. OBS! Prognos för EU 30 inkluderar UK och Bulgarien.

Nettoordergång per marknad	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Antal lastbilar						
Europa	28.779	25.686	12	101.837	92.905	10
Nordamerika	10.098	10.395	-3	33.221	50.959	-35
Sydamerika	2.326	2.288	2	9.293	9.010	3
Asien	9.111	7.370	24	31.864	32.121	-1
Afrika och Oceanien	3.636	3.349	9	12.683	13.062	-3
Total ordergång	53.950	49.088	10	188.898	198.057	-5
Tunga lastbilar (>16 ton)	46.358	40.326	15	157.118	166.104	-5
Medeltunga lastbilar (7–16 ton)	3.623	3.982	-9	14.421	14.415	0
Lätta lastbilar (<7 ton)	3.969	4.780	-17	17.359	17.538	-1
Total ordergång	53.950	49.088	10	188.898	198.057	-5
Volvo	30.989	25.581	21	103.079	107.043	-4
UD	5.360	5.270	2	20.826	21.224	-2
Renault Trucks	12.705	12.705	0	48.509	48.348	0
Mack	4.896	5.532	-11	16.484	21.442	-23
Total ordergång	53.950	49.088	10	188.898	198.057	-5
Ej konsoliderad verksamhet						
VE Commercial Vehicles (Eicher)	9.470	12.264	-23	43.310	46.257	-6

Ordergång och leveranser

Den totala nettoordergången ökade med 10% till 53.950 lastbilar i Q4 2016, jämfört med Q4 2015, och leveranserna sjönk med 10% till 50.489 lastbilar.

Ordergången i Europa steg med 12% med en uppgång för Volvo på 24% medan Renault Trucks ordergång var i stort sett oförändrad. Produktionen i Europa var högre i början av kvartalet för att svara mot den ökade ordergången tidigare under året, men justerades ned när leddiderna hade återgått till en normal nivå. Leveranserna i Europa ökade med 7% under kvartalet.

I Nordamerika var ordergången nästan oförändrad jämfört med samma kvartal föregående år medan leveranserna minskade med totalt 47%. Minskningen i leveranserna jämfört med 2015 orsakades av den lägre ordergången tidigare under året till följd av minskad efterfrågan och att återförsäljarna fokuserade på att minska sina lager. Produktionen i koncernens nordamerikanska tillverknings-system sänktes i kvartalet för att möta korrigeringen och underlätta lageravvecklingen av nya lastbilar i

återförsäljarnätverket. Till följd av denna åtgärd normaliserades lagernivåerna och en tidigare planerad produktionsneddragning i Q1 2017 i Volvo Lastvagnars monteringsfabrik kommer för närvarande inte att genomföras.

I Sydamerika var ordergången kvar på låga nivåer till följd av den fortsatta lågkonjunkturen i Brasilien och leveranserna minskade med 17%.

I Asien ökade ordergången med 24% i Q4 drivet av efterfrågan på Volvolastbilar samt för UD Quester i Sydostasien. Leveranserna i Asien var oförändrade.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Lastbilsverksamhetens nettoomsättning uppgick till 54.544 Mkr i Q4 2016, vilket var 1% lägre än i Q4 2015. Den minskade omsättningen orsakades framförallt av lägre försäljning av nya fordon i Nordamerika, vilket delvis kompensades av ökad serviceförsäljning. Justerat för valutakursförändringar minskade nettoomsättningen med 6%, varav fordonsförsäljningen sjönk med 9% och serviceförsäljningen steg med 2%.

Leveranser per marknad	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Antal lastbilar						
Europa	27.748	25.917	7	97.909	86.448	13
Nordamerika	8.105	15.389	-47	39.193	64.507	-39
Sydamerika	2.590	3.108	-17	9.442	11.069	-15
Asien	8.762	8.758	0	31.502	31.979	-1
Afrika och Oceanien	3.284	3.026	9	12.378	13.472	-8
Totala leveranser	50.489	56.198	-10	190.424	207.475	-8
Tunga lastbilar (>16 ton)	42.223	47.411	-11	158.025	176.589	-11
Medeltunga lastbilar (7–16 ton)	4.131	3.960	4	15.691	14.749	6
Lätta lastbilar (<7 ton)	4.135	4.827	-14	16.708	16.137	4
Totala leveranser	50.489	56.198	-10	190.424	207.475	-8
Volvo	27.934	30.201	-8	102.857	113.066	-9
UD	5.245	5.111	3	20.738	20.025	4
Renault Trucks	13.191	13.829	-5	47.983	46.973	2
Mack	4.119	7.057	-42	18.846	27.411	-31
Totala leveranser	50.489	56.198	-10	190.424	207.475	-8
Ej konsoliderad verksamhet						
VE Commercial Vehicles (Eicher)	9.535	10.544	-10	42.929	35.751	20
Dongfeng Commercial Vehicle Company (Dongfeng Trucks) ¹	49.604	36.536	36	128.501	113.931	13

¹ Kvartalet inkluderar 4 månaders leveranser.

Nettoomsättning och rörelseresultat Mkr	Fjärde kvartalet		Föränd- ring, %	Helår		Föränd- ring, %
	2016	2015		2016	2015	
Europa	25.975	23.156	12	91.468	83.767	9
Nordamerika	12.064	17.403	-31	51.849	73.017	-29
Sydamerika	3.084	3.048	1	10.613	11.624	-9
Asien	9.633	8.330	16	33.464	31.589	6
Afrika och Oceanien	3.787	3.141	21	13.256	13.982	-5
Total nettoomsättning	54.544	55.077	-1	200.650	213.978	-6
Varav:						
Fordon	41.375	42.965	-4	150.911	165.029	-9
Service	13.169	12.112	9	49.739	48.949	2
Justerat rörelseresultat¹	4.754	4.374	9	17.472	16.169	8
Justeringar ¹	71	-65	-	-2.453	3.348	-
Rörelseresultat	4.825	4.310	12	15.020	19.517	-23
Justerad rörelsemarginal, %	8,7	7,9		8,7	7,6	
Rörelsemarginal, %	8,8	7,8		7,5	9,1	

¹ För mer information om justerat rörelseresultat, se not 6.

Det justerade rörelseresultatet för Q4 uppgick till 4.754 Mkr (4.374) motsvarande en justerad rörelsemarginal på 8,7% (7,9). Justeringar i Q4 2016 utgjordes av en vinst om 71 Mkr från försäljningen av fastigheter.

Rörelseresultatet påverkades positivt av ett ökat serviceresultat och en fördelaktig marknadsmix med ökade volymer för Volvo i Europa. Detta motverkades delvis av lägre volymer i fordonsförsäljningen och ett lägre kapacitetsutnyttjande i produktionssystemet i Nordamerika samt högre forsknings- och utvecklingskostnader till följd av en lägre kapitalisering. Jämfört med Q4 2015 hade förändrade valutakurser en positiv påverkan på 246 Mkr.

Det rapporterade rörelseresultatet uppgick till 4.825 Mkr (4.310) i Q4 2016.

För helåret minskade omsättningen med 6% till 200.650 Mkr. Det justerade rörelseresultatet för helåret förbättrades från 16.169 Mkr 2015 till 17.472 Mkr 2016, vilket motsvarar en justerad rörelsemarginal på 8,7% (7,6).

Det rapporterade rörelseresultatet för helåret minskade från 19.517 Mkr under 2015 till 15.020 Mkr under 2016.

Händelser under kvartalet

Renault Trucks startade ett samarbetsprojekt med BSF Soukri Industrial Group för en ny monteringsfabrik i Algeriet. Kapaciteten kommer successivt att byggas ut till 2.000 lastbilar och fabriken kommer att kunna tillverka för både Renault Trucks och Volvo. Renault Trucks är det största varumärket inom tunga lastbilar i Algeriet med en marknadsandel på nästan 40% i det europeiska segmentet för tunga lastbilar.

ANLÄGGNINGSMASKINER

Förbättrat resultat

- » Den globala marknaden är stabil med mer positiva utsikter i Kina
- » Justerat rörelseresultat:
 - 494 Mkr (-191) under Q4 2016
 - 2.246 Mkr (2.090) för helåret 2016
- » Ökade marknadsandelar i Europa och globalt på stora, mer lönsamma maskiner
- » Förbättringsprogram ger resultat

Marknadsutveckling

Till och med november gick den europeiska marknaden upp med 9%, framförallt driven av en kraftig återhämtning på den franska marknaden och betydande tillväxt i Tyskland och Italien medan den brittiska marknaden bromsade in. Den ryska marknaden började återhämta sig från låga nivåer under 2015 och visade positiva tillväxttal.

Den nordamerikanska marknaden minskade med 2% jämfört med föregående år med en nedgång för större maskiner. Däremot var utvecklingen på marknaden för kompaktmaskiner fortfarande positiv framförallt driven av den ökade efterfrågan på kompaktgrävare.

Nedgången i Sydamerika fortsatte under hela 2016. Den brasilianska marknaden minskade med 44% jämfört med 2015 och lider fortsatt av låg framtidstro bland företagen.

Den asiatiska marknaden (exklusive Kina) var 5% lägre än 2015 till och med november, framförallt beroende på en nedgång i Japan medan Indien fortsatte att växa kraftigt.

Den kinesiska marknaden steg med 3% jämfört med föregående år. Detta är den första tillväxten efter en lång period med nedgång på den kinesiska marknaden. Grävmaskinsmarknaden började återhämta sig i juni och till och med november steg den med 15% jämfört med föregående år. Hjulastarmarknaden var 9% lägre än 2015,

men den långa nedgången upphörde i oktober med två månader av ökad efterfrågan efter det.

Orderingång och leveranser

Nettoorderingången steg med 35% till 13.276 maskiner under Q4 2016 från låga nivåer föregående år medan leveranserna steg med 19% till 10.639 maskiner. Orderingången steg på samtliga marknader med de mest betydande ökningarna i Kina och Europa.

I Europa steg orderingången med 46% med ökning i de flesta länder, inklusive Ryssland, och för alla produktsegment.

I Nordamerika steg orderingången med 35% från låga nivåer under 2015. Ökningen påverkades också av en stor order i Mexiko under Q4 2016.

I Asien (inklusive Kina) steg orderingången med 29%. Orderingången drevs i huvudsak av en ökning för Volvo i Kina, där grävmaskinsmarknaden fortsätter sin återhämtning, och i Indien, där den starka marknaden håller i sig, samt av ökad försäljning av SDLG-produkter i Kina och Sydostasien.

De totalt sett ökade leveranserna under Q4 2016 är ett resultat av högre volymer i Europa och Asien, där Kina, Indien och Sydostasien bidrog till tillväxten.

Totalmarknadens utveckling	Till och med november		
	2016	Prognos 2017	Tidigare prognos
Förändring i % mätt i antal enheter			
Europa	9	0% till +10%	-5% till +5%
Nordamerika	-2	-5% till +5%	-10% till 0%
Sydamerika	-33	0% till +10%	-5% till +5%
Asien exklusive Kina	-5	0% till +10%	-5% till +5%
Kina	3	+5% till +15%	0% till +10%

Nettoorderingång per marknad	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Antal anläggningsmaskiner						
Europa	5.605	3.851	46	16.202	13.892	17
Nordamerika	1.288	956	35	5.485	5.315	3
Sydamerika	324	317	2	1.068	1.840	-42
Asien	5.493	4.267	29	21.120	22.115	-4
Afrika och Oceanien	566	453	25	2.276	1.980	15
Total orderingång	13.276	9.844	35	46.151	45.142	2

Varav:

Volvo	9.506	6.778	40	32.318	30.720	5
SDLG	3.726	3.034	23	13.681	14.267	-4
Varav i Kina	2.985	2.154	39	10.744	11.311	-5

Leveranser per marknad	Fjärde kvartalet		Föränd- ring, %	Helår		Föränd- ring, %
	2016	2015		2016	2015	
Antal anläggningsmaskiner						
Europa	3.150	2.799	13	14.700	12.539	17
Nordamerika	1.026	1.013	1	5.105	5.710	-11
Sydamerika	341	428	-20	1.175	2.036	-42
Asien	5.446	4.241	28	21.072	22.339	-6
Afrika och Oceanien	676	494	37	2.254	2.094	8
Totala leveranser	10.639	8.975	19	44.306	44.718	-1

Varav:

Volvo	6.869	5.897	16	30.473	30.296	1
SDLG	3.726	3.046	22	13.681	14.267	-4
Varav i Kina	2.985	2.154	39	10.744	11.311	-5

Nettoomsättning och rörelseresultat	Fjärde kvartalet		Föränd- ring, %	Helår		Föränd- ring, %
	2016	2015		2016	2015	
Mkr						
Europa	4.893	4.308	14	19.739	17.732	11
Nordamerika	2.466	2.379	4	10.724	11.843	-9
Sydamerika	459	476	-4	1.414	2.207	-36
Asien	4.177	3.200	31	15.765	16.424	-4
Afrika och Oceanien	1.115	605	84	3.088	2.802	10
Total nettoomsättning	13.110	10.967	20	50.731	51.008	-1

Varav:

Maskiner	10.655	8.667	23	41.279	41.420	0
Service	2.455	2.300	7	9.452	9.588	-1

Justerat rörelseresultat¹

Justeringar ¹	-	41		-	-46	-
--------------------------	---	----	--	---	-----	---

Rörelseresultat	494	-150		2.246	2.044	10
------------------------	------------	-------------	--	--------------	--------------	-----------

Justerad rörelsemarginal, %	3,8	-1,7		4,4	4,1	
-----------------------------	-----	------	--	-----	-----	--

Rörelsemarginal, %	3,8	-1,4		4,4	4,0	
--------------------	-----	------	--	-----	-----	--

¹ För mer information om justerat rörelseresultat, se not 6.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Under Q4 2016 steg nettoomsättningen med 20% till 13.110 Mkr (10.967). Justerat för förändrade valutakurser steg nettoomsättningen med 15% jämfört med Q4 2015, varav maskinförsäljningen ökade med 18% och serviceförsäljningen gick upp med 2%.

Det justerade rörelseresultatet uppgick till 494 Mkr (-191), motsvarande en rörelsemarginal på 3,8% (-1,7). Justeringarna avser omstruktureringskostnader på 41 Mkr under Q4 2015. Resultatet påverkades positivt av en fördelaktig produktmix, ökade försäljningsvolymerna, lägre kostnader för kreditförluster i Kina (158 Mkr i Q4 2015) samt sänkta rörelsekostnader. Resultatet påverkades också positivt av förbättrat kapacitetsutnyttjande. Förändrade valutakurser hade en positiv påverkan på rörelseresultatet uppgående till 135 Mkr. Det rapporterade rörelseresultatet uppgick till 494 Mkr (-150) under Q4 2016.

För helåret minskade omsättningen med 1% till 50.731 Mkr (51.008). Det justerade rörelseresultatet steg till 2.246 Mkr (2.090), motsvarande en rörelsemarginal på 4,4% (4,1). Det rapporterade rörelseresultatet var 2.246 Mkr (2.044).

Händelser under kvartalet

I det pågående arbetet med att stärka Volvo CE:s konkurrenskraft beslutades om ett antal åtgärder som

kommer att bidra till att sänka kostnaderna långsiktigt och förbättra effektiviteten. Företagets teknikorganisation kommer att omorganiseras för att få ned utvecklingskostnaderna i linje med intäkterna samt förbättra kund- och produktfokus.

Volvo CE har även beslutat att flytta sitt globala huvudkontor från sin nuvarande placering i Bryssel till Göteborg. Omlokaliseringen kommer att underlätta samarbete med koncernens övriga affärsområden och på ett bättre sätt ge möjligheter att ta tillvara på hela koncernens resurser och kompetens.

Med syfte att bättre utnyttja existerande tillgångar i Volvokoncernen har det beslutats att grävmaskiner och hjullastare som idag är utrustade med 7- och 8-litersmotorer från Deutz, i framtiden kommer att utrustas med Volvokoncernens egen 8-litersmotor. Övergångsperioden kommer att påbörjas 2020 och avslutas 2023. Baserat på 2016 års volymer kommer övergången, tillsammans med införandet av Volvokoncernens egen 8-litersmotor även i andra applikationer i koncernen, att innebära att det blir cirka 11.000 fler motorer på Volvokoncernens medeltunga motorplattform och minska antalet motorer som Volvokoncernen köper från Deutz med samma antal. Med sitt konkurrenskraftiga erbjudande inom offroad-motorer, kommer Deutz att fortsätta vara en mycket viktig leverantör av 4- till 7-litersmotorer till Volvokoncernen.

BUSSAR

Lägre volymer påverkade lönsamheten

- » Blandad utveckling på marknaderna – antalet levererade bussar minskade med 6% under Q4
- » Justerat rörelseresultat:
 - 266 Mkr (294) under Q4 2016
 - 870 Mkr (845) för helåret 2016
- » Volvo har sålt fler än 3.000 hybridbussar

I Europa har bussmarknaden fortsatt att förbättras och den ökade med 6% under 2016, i huvudsak drivet av Norge, Storbritannien och Sydeuropa. Den nordamerikanska marknaden är stabil på en god nivå tack vare en positiv konjunkturutveckling samt statligt stöd till pendel- och långfärdsbussar. I Brasilien och Asien fortsätter efterfrågan att vara mycket låg.

Volvo Bussar levererade 2.787 bussar under Q4 2016, en minskning med 6% jämfört med föregående år. De lägre leveranserna förklaras i huvudsak av den fortsatt negativa marknadsutvecklingen i Brasilien. Orderingen minskade med 15% till 2.454 bussar, med minskningar på flertalet marknader.

Större order under kvartalet var 285 Nova-bussar till Toronto i Kanada, 83 dubbeldäckade hybridbussar till Storbritannien och 90 chassin till Egypten. Under kvartalet passerade Volvo 3.000 sålda hybridbussar sedan starten 2010. Volvos hybridbuss sänker bränsleförbrukningen med upp till 40% och har sålts till 22 länder.

Under Q4 2016 steg nettoomsättningen med 10% till 8.023 Mkr (7.289) jämfört med samma period 2015. Justerat för förändrade valutakurser steg försäljningen med 8%. Fordonsförsäljningen ökade också med 8% justerat för förändrade valutakurser trots att antalet levererade bussar minskade med 6%. Detta förklaras av en ökad andel kompletta bussar i jämförelse med chassier. Serviceförsäljningen steg med 7% justerat för valuta.

Under Q4 2016 uppgick Bussars justerade rörelseresultat till 266 Mkr (294), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 3,3% (4,0). Den justering som gjorts under Q4 2016 avser en reavinst från avyttring av fastigheter på 41 Mkr. Resultatet påverkades negativt framförallt av lägre försäljningsvolymer. Jämfört med Q4 2015 påverkade förändrade valutakurser rörelseresultatet negativt med 3 Mkr. Det rapporterade rörelseresultatet uppgick till 308 Mkr (322) under Q4 2016.

För helåret ökade nettoomsättningen med 8% till 25.386 Mkr (23.580). Det justerade rörelseresultatet uppgick till 870 Mkr (845), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 3,4% (3,6). Det rapporterade rörelseresultatet uppgick till 911 Mkr (860).

Nettoorderingång och leveranser	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Antal bussar						
Total orderingång	2.454	2.877	-15	8.829	8.640	2
Totala leveranser	2.787	2.970	-6	9.553	8.825	8

Nettoomsättning och rörelseresultat	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Mkr						
Europa	2.703	2.488	9	7.861	7.284	8
Nordamerika	3.550	3.235	10	11.345	10.635	7
Sydamerika	372	349	7	1.363	1.425	-4
Asien	823	846	-3	3.067	2.557	20
Afrika och Oceanien	574	370	55	1.749	1.678	4
Total nettoomsättning	8.023	7.289	10	25.386	23.580	8

Varav:

Fordon	6.955	6.317	10	21.295	19.569	9
Service	1.068	972	10	4.091	4.011	2

Justerat rörelseresultat¹	266	294	-10	870	845	3
Justeringar ¹	41	29	-	41	14	-
Rörelseresultat	308	322	-4	911	860	6
Justerad rörelsemarginal, %	3,3	4,0		3,4	3,6	
Rörelsemarginal, %	3,8	4,4		3,6	3,6	

¹ För mer information om justerat rörelseresultat, se not 6.

VOLVO PENTA

Fortsatt stark utveckling

- » Fortsatt stark försäljningstillväxt inom marindieslar och offroadmotorer
- » Justerat rörelseresultat:
 - 156 Mkr (140) under Q4 2016
 - 1.269 Mkr (1.102) för helåret 2016
- » Volvo Penta tilldelas IBEX innovation award för sin "easy drain solution"

Den totala fritidsbåtmarknaden fortsätter att vara stabil med tecken på viss tillväxt. Segmentet för bensinmotorer fortsätter att vara på en låg nivå, men Volvo Penta tar marknadsandelar. Volvo Penta har tilldelades en utmärkelse för sin patentsökta "easy drain solution" på den marina fackmässan IBEX. Volvo Pentas lösning är den första av sitt slag för bensinmotorer. Systemet tömmer motorn på havsvatten med ett enda knapptryck, oavsett om båten ligger i vattnet eller står på land.

Marknaden för kommersiella båtmotorer är fortsatt påverkad av låg efterfrågan från kunder i olje- och gasindustrin.

Marknaden för industrimotorer för offroadbruk visar positiva tecken – med en stabil utveckling inom materialhantering och en låg, men ökande, efterfrågan från byggbranschen. För Volvo Penta fortsätter tillväxten inom segmentet för motorer för offroadbruk, inklusive nya kunder i jordbrukssektorn.

Marknaden för industriella motorer för kraftgenerering har en viss positiv utveckling i Asien, Mellanöstern, Afrika och på den exportorienterade europeiska marknaden. De inhemska europeiska och nordamerikanska marknaderna är stabila på låga nivåer.

Under Q4 steg nettoorderingsgången med 20% till 10.093 enheter medan leveranserna av motorer minskade med 4% till 9.013 motorer.

Nettoomsättningen steg med 8% till 2.409 Mkr (2.228). Justerat för förändrade valutakurser var ökningen 3%, varav nettoomsättningen inom motorer ökade med 3% framförallt drivet av en positiv produktmix samt öknings för dieselmotorer för fritidsbåtar och industrimotorer för offroadbruk. Justerat för valuta steg nettoomsättningen inom service med 2% framförallt drivet av tillväxt för industrimotorer för offroadbruk.

Rörelseresultatet uppgick till 156 Mkr (140). Rörelsemarginalen var 6,5% (6,3) positivt påverkad av förändrade valutakurser vilket delvis motverkades av ökade kostnader för forskning och utveckling. Jämfört med Q4 2015 påverkades rörelseresultatet positivt av förändrade valutakurser med 50 Mkr.

För helåret 2016 steg nettoomsättningen med 5% till 9.893 Mkr (9.406). Det justerade rörelseresultatet uppgick till 1.269 Mkr (1.102), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 12,8% (11,7). Det rapporterade rörelseresultatet uppgick till 1.269 Mkr (1.086).

Nettoorderingsgång och leveranser	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Antal motorer						
Total orderingsgång	10.093	8.386	20	37.744	38.036	-1
Totala leveranser	9.013	9.340	-4	37.267	38.138	-2

Nettoomsättning och rörelseresultat	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Mkr						
Europa	1.144	1.029	11	4.973	4.462	11
Nordamerika	585	567	3	2.191	2.161	1
Sydamerika	93	89	4	291	365	-20
Asien	431	406	6	1.891	1.855	2
Afrika och Oceanien	157	137	15	546	562	-3
Total nettoomsättning	2.409	2.228	8	9.893	9.406	5
Varav:						
Motorer	1.815	1.670	9	7.078	6.836	4
Service	594	558	6	2.815	2.570	10
Justerat rörelseresultat¹	156	140	11	1.269	1.102	15
Justeringar ¹	-	-	-	-	-16	-
Rörelseresultat	156	140	11	1.269	1.086	17
Justerad rörelsemarginal, %	6,5	6,3		12,8	11,7	
Rörelsemarginal, %	6,5	6,3		12,8	11,5	

¹ För mer information om justerat rörelseresultat, se not 6.

FINANCIAL SERVICES

Fortsatt god utveckling

- » Bra volymer av nya affärer
- » Justerat rörelseresultat:
 - 567 Mkr (534) under Q4 2016
 - 2.086 Mkr (2.006) för helåret 2016
- » Fortsatt bra utveckling i portföljen

Volvo Financial Services (VFS) fortsatte att förbättra resultatet under Q4 samtidigt som man ökade penetrationsnivån och försvarade priserna i en konkurrensutsatt miljö. Därutöver utvecklades portföljen överlag väl med generellt låga nivåer på förfallna betalningar.

Marknadsförhållandena i Brasilien fortsätter att vara besvärliga med en ekonomi som befinner sig i recession. Arbetet med att genomföra åtgärder för att hantera nedgången har dämpat de negativa effekterna på verksamheten.

Under Q4 steg rörelseresultatet till 567 Mkr (534)

framförallt på grund av förbättrad bruttovinst.

Under Q4 syndikerade VFS tillgångar på cirka 1,7 miljarder kronor på ett antal marknader, vilket effektivt minskade koncentrationsriskerna samtidigt som kreditkapacitet för att stödja försäljningen frigjordes.

För helåret förbättrades rörelseresultatet till 2.086 Mkr (2.006), framförallt tack vare minskade avsättningar för osäkra fordringar, vilket bidrog till att förbättra avkastningen på eget kapital till 13,7% (13,4).

Financial Services Mkr	Fjärde kvartalet		Helår	
	2016	2015	2016	2015
Antal finansierade enheter	13.748	13.370	49.809	49.038
Total penetrationsgrad ¹ , %	27	24	26	25
Nyfinansieringsvolym, Mdr kr	15,6	14,9	54,6	54,8
Kreditportfölj netto, Mdr kr			130	123
Kostnader för osäkra fordringar, Mkr	230	229	677	817
Rörelseresultat, Mkr	567	534	2.086	2.006
Kreditreserver som andel av kreditportföljen, %			1,43	1,41
Avkastning på eget kapital, rullande 12 månader, %			13,7	13,4

¹ Andel enheter som finansieras av Volvo Financial Services i förhållande till det totala antalet enheter sålda av Volvokoncernen på de marknader där finansiering erbjuds.

VIKTIGA HÄNDELSER

Volvo sålde fastigheter i Göteborg

Den 21 oktober tecknade Volvokoncernen avtal med fastighetsbolaget Platzer Fastigheter om försäljning av fastigheter i områdena Arendal, Torslanda och Säve i Göteborg. Transaktionen genomfördes den 15 december. Försäljningspriset uppgick till 2,7 miljarder kronor på skuldfri basis och försäljningen medförde en reavinst på 1.371 Mkr, vilken påverkade koncernens rörelseresultat det fjärde kvartalet 2016. Det operativa kassaflödet och den finansiella nettoskulden påverkades positivt med 2,6 respektive 2,3 miljarder kronor.

Inledning av process för att avyttra Governmental Sales

Den 4 november 2016 meddelade Volvokoncernen sin avsikt att inleda en process för att avyttra affärsområdet Governmental Sales, vars omsättning motsvarar cirka 1,5% av koncernens totala omsättning. Verksamheten, som har cirka 1,300 medarbetare varav de flesta är i baserade i Frankrike, tillverkar och säljer specialdesignade fordon till regeringar, försvarsmakter, fredsbevarande styrkor och hjälporganisationer.

Tidigare rapporterade viktiga händelser

- Ny lastbilsorganisation
- Volvo slutförde försäljningen av IT-verksamhet
- Årsstämma i AB Volvo
- Volvo nådde uppgörelse med EU-kommissionen
- Ytterligare avsättning med anledning av EU:s konkurrensutredning

HÄNDELSER EFTER BALANS DAGEN

Volvo CE ska flytta huvudkontoret till Göteborg

Den 12 januari 2017 meddelade Volvo Construction Equipment att deras globala huvudkontor kommer att flytta från Bryssel till Göteborg. Omlokaliseringen kommer att underlätta samarbete med koncernens övriga affärsområden och på ett bättre sätt ge möjligheter att ta tillvara på hela koncernens resurser och kompetens.

Detaljerad information om ovanstående händelser finns på www.volvokoncernen.se

KONCERNENS RESULTATRÄKNING FÖR FJÄRDE KVARTALET

Mkr	Industriverksamheten		Financial Services		Elimineringar		Volvokoncernen	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Nettoomsättning	79.793	77.429	2.994	2.760	-228	-553	82.559	79.636
Kostnad för sålda produkter	-61.748	-60.726	-1.696	-1.584	228	553	-63.216	-61.757
Bruttoresultat	18.045	16.703	1.298	1.176	-	-	19.343	17.879
Forsknings- och utvecklingskostnader	-4.218	-3.844	-	-	-	-	-4.218	-3.844
Försäljningskostnader	-6.799	-6.686	-505	-448	-	-	-7.303	-7.134
Administrationskostnader	-1.268	-1.518	-10	-10	-	-	-1.278	-1.529
Övriga rörelseintäkter och kostnader	577	-584	-216	-184	-	-	361	-768
Resultat från innehav i joint ventures och intresseföretag	117	-100	-	-	-	-	117	-100
Resultat från övriga aktieinnehav	9	6	0	0	-	-	9	6
Rörelseresultat	6.464	3.976	567	534	-	-	7.031	4.511
Ränteintäkter och liknande resultatposter	54	52	-	-	0	-	54	52
Räntekostnader och liknande resultatposter	-467	-683	0	0	0	-	-467	-683
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-260	20	-	0	-	-	-260	20
Resultat efter finansiella poster	5.791	3.366	567	534	-	-	6.358	3.901
Inkomstskatter	-1.384	-1.141	-142	-163	-	-	-1.526	-1.305
Periodens resultat *	4.407	2.225	425	371	-	-	4.832	2.597
* Hänförligt till:								
Moderbolagets aktieägare							4.815	2.589
Minoritetsandelar i resultat							17	8
							4.832	2.597
Resultat per aktie före utspädning, kronor							2,37	1,27
Resultat per aktie efter utspädning, kronor							2,37	1,27
Operativa nyckeltal, %								
Bruttomarginal	22,6	21,6	-	-	-	-	23,4	22,5
Forsknings- och utvecklingskostnader i % av nettoomsättning	5,3	5,0	-	-	-	-	5,1	4,8
Försäljningskostnader i % av nettoomsättning	8,5	8,6	-	-	-	-	8,8	9,0
Administrationskostnader i % av nettoomsättning	1,6	2,0	-	-	-	-	1,5	1,9
Rörelsemarginal	8,1	5,1	-	-	-	-	8,5	5,7

KONCERNENS ÖVRIGT TOTALRESULTAT FÖR FJÄRDE KVARTALET

Mkr	2016	2015
Periodens resultat	4.832	2.597
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen:		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	3.428	2.034
Poster som senare kan komma att omklassificeras till resultaträkningen:		
Omräkningsdifferenser avseende utlandsverksamhet	858	-1.215
Andel övrigt totalresultat för joint ventures och intresseföretag	-6	-24
Ackumulerade kursdifferenser återförda till resultatet	1	2
Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning	30	117
Förändring av säkringsreserv	14	-4
Övrigt totalresultat, netto efter inkomstskatter	4.325	910
Periodens totalresultat *	9.157	3.507
* Hänförligt till:		
Moderbolagets aktieägare	9.104	3.546
Minoritetsandelar i resultat	52	-39
	9.157	3.507

KONCERNENS RESULTATRÄKNING FÖR HELÅR

Mkr	Industriverksamheten		Financial Services		Elimineringar		Volvokoncernen	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Nettoomsättning	291.459	303.582	11.242	11.199	-787	-2.265	301.914	312.515
Kostnad för sålda produkter	-225.797	-236.311	-6.591	-6.607	787	2.265	-231.602	-240.653
Bruttoresultat	65.662	67.271	4.651	4.591	-	-	70.312	71.862
Forsknings- och utvecklingskostnader	-14.631	-15.368	-	-	-	-	-14.631	-15.368
Försäljningskostnader	-24.946	-25.857	-1.920	-1.837	-	-	-26.867	-27.694
Administrationskostnader	-5.081	-5.728	-40	-41	-	-	-5.121	-5.769
Övriga rörelseintäkter och kostnader	-2.531	-3.473	-605	-706	-	-	-3.135	-4.179
Resultat från innehav i joint ventures och intresseföretag	156	-143	-	-	-	-	156	-143
Resultat från övriga aktieinnehav	112	4.610	0	-2	-	-	112	4.609
Rörelseresultat	18.740	21.312	2.086	2.006	-	-	20.826	23.318
Räntintäkter och liknande resultatposter	240	257	-	-	0	-	240	257
Räntekostnader och liknande resultatposter	-1.847	-2.366	0	0	0	-	-1.847	-2.366
Övriga finansiella intäkter och kostnader	11	-792	0	0	-	-	11	-792
Resultat efter finansiella poster	17.144	18.411	2.086	2.006	-	-	19.230	20.418
Inkomstskatter	-5.377	-4.687	-631	-633	-	-	-6.008	-5.320
Periodens resultat *	11.767	13.725	1.455	1.373	-	-	13.223	15.099
* Hänförligt till:								
Moderbolagets aktieägare							13.147	15.058
Minoritetsandelar i resultat							75	41
							13.223	15.099
Resultat per aktie före utspädning, kronor							6,47	7,42
Resultat per aktie efter utspädning, kronor							6,47	7,41
Operativa nyckeltal, %								
Bruttomarginal	22,5	22,2	-	-	-	-	23,3	23,0
Forsknings- och utvecklingskostnader i % av nettoomsättning	5,0	5,1	-	-	-	-	4,8	4,9
Försäljningskostnader i % av nettoomsättning	8,6	8,5	-	-	-	-	8,9	8,9
Administrationskostnader i % av nettoomsättning	1,7	1,9	-	-	-	-	1,7	1,8
Rörelsemarginal	6,4	7,0	-	-	-	-	6,9	7,5

KONCERNENS ÖVRIGT TOTALRESULTAT FÖR HELÅR

Mkr	2016	2015
Periodens resultat	13.223	15.099
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen:		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-304	2.783
Poster som senare kan komma att omklassificeras till resultaträkningen:		
Omräkningsdifferenser avseende utlandsverksamhet	5.585	-2.481
Andel övrigt totalresultat för joint ventures och intresseföretag	-97	24
Ackumulerade kursdifferenser återförda till resultatet	-48	45
Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning	-57	-3.837
Förändring av säkringsreserv	68	-32
Övrigt totalresultat, netto efter inkomstskatter	5.147	-3.498
Periodens totalresultat *	18.370	11.601
* Hänförligt till:		
Moderbolagets aktieägare	18.249	11.527
Minoritetsandelar i resultat	121	74
	18.370	11.601

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Mkr	Industriverksamheten		Financial Services		Elimineringar		Volvokoncernen	
	31 dec 2016	31 dec 2015	31 dec 2016	31 dec 2015	31 dec 2016	31 dec 2015	31 dec 2016	31 dec 2015
Tillgångar								
Anläggningstillgångar								
Immateriella anläggningstillgångar	37.768	36.314	149	102	-	-	37.916	36.416
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>								
Fastigheter, maskiner och inventarier	55.812	53.554	64	64	-	-	55.875	53.618
Tillgångar i operationell leasing	22.752	20.616	19.556	18.253	-7.615	-6.338	34.693	32.531
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>								
Andelar i joint ventures och intresseföretag	11.643	11.148	-	-	-	-	11.643	11.148
Övriga aktier och andelar	766	893	11	8	-	-	776	902
Långfristiga kundfinansieringsfordringar	965	3	57.830	52.163	-968	-1.204	57.827	50.962
Förutbetalda pensioner	79	34	-	-	-	-	79	34
Långfristiga räntebärande fordringar	2.481	1.138	-	500	-1.222	-487	1.258	1.150
Övriga långfristiga fordringar	4.083	3.271	211	140	-147	-143	4.148	3.268
Uppskjutna skattefordringar	13.332	12.582	1.068	868	-	-	14.399	13.450
Summa anläggningstillgångar	149.679	139.552	78.888	72.098	-9.953	-8.172	218.615	203.478
Omsättningstillgångar								
Varulager	48.080	44.194	206	196	-	-	48.287	44.390
<i>Kortfristiga fordringar</i>								
Kortfristiga kundfinansieringsfordringar	733	9	53.082	52.404	-821	-792	52.994	51.621
Aktuella skattefordringar	1.166	1.537	193	624	-	-	1.359	2.161
Räntebärande fordringar	1.935	2.600	191	14	-991	-827	1.135	1.788
Intern finansiering	7.503	7.963	-	-	-7.503	-7.963	-	-
Kundfordringar	33.593	28.577	826	525	-	-	34.419	29.101
Övriga fordringar	16.003	14.259	1.348	1.327	-940	-1.667	16.410	13.920
Icke räntebärande tillgångar för försäljning	525	3.314	-	-	-	-	525	3.314
Kortfristiga placeringar	1.223	3.344	-	-	-	-	1.223	3.344
Likvida medel	19.653	17.866	5.175	3.651	-879	-469	23.949	21.048
Summa omsättningstillgångar	130.414	123.664	61.021	58.741	-11.134	-11.717	180.301	170.687
Summa tillgångar	280.093	263.216	139.910	130.839	-21.087	-19.890	398.916	374.165
Eget kapital och skulder								
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare								
Minoritetsintresse	1.703	1.801	-	-	-	-	1.703	1.801
Summa eget kapital	86.579	75.151	11.185	10.460	-	-	97.764	85.610
<i>Långfristiga avsättningar</i>								
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14.608	13.621	61	53	-	-	14.669	13.673
Avsättningar för uppskjutna skatter	1.842	546	3.429	2.949	-	-	5.270	3.495
Övriga avsättningar	9.540	9.286	252	214	13	35	9.804	9.536
<i>Långfristiga skulder</i>								
Obligationslån	60.653	47.776	-	-	-	-	60.653	47.776
Övriga lån	13.578	17.123	11.287	11.581	-968	-1.204	23.898	27.500
Intern finansiering	-52.487	-42.442	48.071	42.712	4.415	-270	-	-
Övriga skulder	24.631	20.359	934	733	-5.243	-4.554	20.322	16.538
Kortfristiga avsättningar	11.164	14.104	82	67	87	6	11.333	14.176
<i>Kortfristiga skulder</i>								
Lån	47.976	50.339	10.165	8.480	-1.644	-1.488	56.497	57.331
Intern finansiering	-35.777	-40.234	49.964	49.013	-14.187	-8.780	-	-
Icke räntebärande skulder för försäljning	148	573	-	-	-	-	148	573
Leverantörsskulder	54.790	55.250	474	398	-	-	55.264	55.648
Aktuella skatteskulder	544	1.113	141	209	-	-	685	1.322
Övriga skulder	42.305	40.652	3.864	3.970	-3.560	-3.635	42.608	40.986
Summa eget kapital och skulder	280.093	263.216	139.910	130.839	-21.087	-19.890	398.916	374.165
Nyckeltal, %								
Andel eget kapital	30,9	28,6	8,0	8,0	-	-	24,5	22,9
Eget kapital, hänförligt till moderbolagets aktieägare, i kronor per aktie								
Avkastning på rörelsekapital, 12 månaders rullande	21,5	25,0	-	-	-	-	-	-
Avkastning på eget kapital, 12 månaders rullande	-	-	13,7	13,4	-	-	14,9	18,4

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS FÖR FJÄRDE KVARTALET

Mdr kr	Industriverksamheten		Financial Services		Elimineringar		Volvokoncernen	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Den löpande verksamheten								
Rörelseresultat	6,5	4,0	0,6	0,5	-	0,0	7,0	4,5
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	1,7	1,6	0,0	0,0	-	-	1,7	1,6
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	1,1	0,8	0,0	0,0	-	-	1,1	0,8
Avskrivningar leasingtillgångar	0,8	0,8	1,1	1,2	0,0	0,0	1,9	2,0
Övriga ej kassapåverkande poster ^{1) 2)}	-3,5	1,4	0,2	0,2	0,0	-0,2	-3,3	1,4
Total förändring i rörelsekapital varav	0,4	9,8	-1,0	-1,4	0,1	-0,2	-0,6	8,2
Förändring i kundfordringar	-2,7	1,3	-0,2	-0,1	0,0	0,0	-2,9	1,2
Förändring i kundfinansfordringar	0,1	0,1	-0,9	-1,6	0,0	-0,1	-0,9	-1,6
Förändring i lager	2,6	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	2,2
Förändring i leverantörsskulder	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	5,0
Övriga förändringar i rörelsekapital ¹⁾	-4,6	1,2	0,1	0,3	0,1	-0,1	-4,4	1,5
Erhållna räntor och liknande poster	0,0	0,1	-	-	0,0	0,0	0,1	0,1
Erlagda räntor och liknande poster	-0,3	-0,3	-	-	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Övriga finansiella poster	-0,1	-0,1	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Betalda inkomstskatter	-1,1	-0,4	-0,2	-0,3	0,0	0,0	-1,2	-0,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5,5	17,6	0,7	0,3	0,1	-0,4	6,3	17,6
Investeringsverksamheten								
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-2,5	-2,2	0,0	0,0	-	-	-2,5	-2,2
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-0,6	-0,9	0,0	0,0	-	-	-0,6	-0,9
Investeringar i leasingtillgångar	-0,1	0,0	-3,7	-3,5	0,0	0,0	-3,7	-3,5
Försäljning av anläggningar och leasingtillgångar ²⁾	2,6	0,1	1,9	1,4	-	0,0	4,5	1,6
Operativt kassaflöde	4,8	14,7	-1,0	-1,8	0,1	-0,4	3,9	12,6
Förvärv och avyttringar av aktier och andelar, netto							0,0	0,0
Förvärv och avyttringar av dotterföretag och andra affärsenheter, netto							0,1	0,1
Räntebärande fordringar inklusive kortfristiga placeringar, netto							4,9	2,4
Kassaflöde efter nettoinvesteringar							8,9	15,1
Finansieringsverksamheten								
Nettoförändring av lån							-4,8	-11,6
Utdelning till AB Volvos aktieägare							-	-
Utdelning till minoritetsägare							-0,2	0,0
Övrigt							0,0	0,0
Förändring av likvida medel exkl. omräkningsdifferenser							3,9	3,4
Omräkningsdifferenser på likvida medel							0,3	-0,2
Förändring av likvida medel							4,2	3,2

¹ Betalningen till följd av uppgörelsen med EU kommissionens konkurrensutredning har påverkat Övriga ej kassapåverkande poster om 2,6 miljarder kr från avsättningar gjorda under årets tidigare kvartal och Övriga förändringar i rörelsekapital har påverkats från avsättningar om 3,9 miljarder kr gjorda under 2014.

² Reavinsten från avyttring av fastigheter om 1,4 miljarder kr har omklassificerats från Övriga ej kassapåverkande poster till Försäljning av anläggningar och leasingtillgångar. Den totala positiva påverkan på det operativa kassaflödet från försäljningen var 2,6 miljarder kr.

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS FÖR HELÅR

Mdr kr	Industriverksamheten		Financial Services		Eliminerings		Volvokoncernen	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Den löpande verksamheten								
Rörelseresultat ¹⁾	18,7	21,3	2,1	2,0	-	0,0	20,8	23,3
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	6,3	6,4	0,0	0,0	-	0,0	6,3	6,4
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	3,4	3,3	0,0	0,0	-	0,0	3,4	3,3
Avskrivningar leasingtillgångar	2,9	2,8	4,1	4,2	0,0	0,0	7,0	7,0
Övriga ej kassapåverkande poster ^{2) 3)}	-1,1	-1,1	0,7	0,8	0,0	-0,2	-0,4	-0,5
Total förändring i rörelsekapital varav	-14,7	-1,9	0,9	-7,5	-0,1	0,3	-13,9	-9,0
Förändring i kundfordringar	-3,7	0,6	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-4,0	0,5
Förändring i kundfinansfordringar	0,3	0,1	1,0	-8,3	-0,2	-0,1	1,1	-8,3
Förändring i lager	-1,6	-2,2	0,0	-0,1	0,0	0,0	-1,6	-2,3
Förändring i leverantörsskulder	-3,0	-1,2	0,1	0,1	0,0	0,0	-2,9	-1,1
Övriga förändringar i rörelsekapital ¹⁾	-6,6	0,8	0,1	1,0	0,1	0,4	-6,4	2,2
Erhållna räntor och liknande poster	0,3	0,4	-	-	0,0	0,0	0,3	0,4
Erlagda räntor och liknande poster	-1,6	-1,6	-	-	0,0	0,0	-1,6	-1,6
Övriga finansiella poster	-0,3	-0,3	-	-	-	-	-0,3	-0,3
Betalda inkomstskatter	-4,1	-2,6	-0,1	-0,5	0,0	0,0	-4,2	-3,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	9,9	26,7	7,7	-1,0	-0,1	0,1	17,5	25,9
Investeringsverksamheten								
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-6,6	-6,5	0,0	0,0	-	0,0	-6,6	-6,6
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-2,8	-2,2	-0,1	0,0	-	0,0	-2,9	-2,3
Investeringar i leasingtillgångar	-0,1	-0,3	-10,7	-10,2	0,0	-	-10,8	-10,5
Försäljning av anläggningar och leasingtillgångar ²⁾	3,2	0,7	5,9	5,4	-	0,0	9,0	6,0
Operativt kassaflöde	3,5	18,3	2,8	-5,9	-0,1	0,1	6,2	12,5
Förvärv och avyttringar av aktier och andelar, netto							0,2	-2,0
Förvärv och avyttringar av dotterföretag och andra affärsenheter, netto ³⁾							1,4	0,4
Räntebärande fordringar inklusive kortfristiga placeringar, netto							2,5	3,6
Kassaflöde efter nettoinvesteringar							10,4	14,5
Finansieringsverksamheten								
Nettoförändring av lån							-2,2	-13,2
Utdelning till AB Volvos aktieägare							-6,1	-6,1
Utdelning till minoritetsägare							-0,2	0,0
Övrigt							0,0	0,0
Förändring av likvida medel exkl. omräkningsdifferenser							1,9	-4,8
Omräkningsdifferenser på likvida medel							1,0	-0,4
Förändring av likvida medel							2,9	-5,2

¹ Betalningen till följd av uppgörelsen med EU kommissionens konkurrensutredning har påverkat Rörelseresultatet om 2,6 miljarder kr från avsättningar gjorda under årets tidigare kvartal och Övriga förändringar i rörelsekapital har påverkats från avsättningar om 3,9 miljarder kr gjorda under 2014.

² Reavinsten från avyttring av fastigheter om 1,4 miljarder kr har omklassificerats från Övriga ej kassapåverkande poster till Försäljning av anläggningar och leasingtillgångar. Den totala positiva påverkan på det operativa kassaflödet från försäljningen var 2,6 miljarder kr.

³ Reavinsten från försäljningen av den externa IT affären om 0,9 miljarder kr har omklassificerats från Övriga ej kassapåverkande poster till Förvärv och avyttringar av dotterföretag och andra affärsenheter, netto. Den totala positiva påverkan på det operativa kassaflödet från försäljningen var 1,1 miljarder kr.

KONCERNENS FINANSIELLA NETTOSTÄLLNING

Mdr kr	Industriverksamheten		Volvokoncernen	
	31 dec 2016	31 dec 2015	31 dec 2016	31 dec 2015
<i>Långfristiga räntebärande tillgångar</i>				
Långfristiga kundfinansieringsfordringar	-	-	57,8	51,0
Långfristiga räntebärande fordringar	2,5	1,1	1,3	1,2
<i>Kortfristiga räntebärande tillgångar</i>				
Kortfristiga kundfinansieringsfordringar	-	-	53,0	51,6
Räntebärande fordringar	1,9	2,6	1,1	1,8
Intern finansiering	7,5	8,0	-	-
Kortfristiga placeringar	1,2	3,3	1,2	3,3
Likvida medel	19,7	17,9	23,9	21,0
Summa räntebärande finansiella tillgångar	32,8	32,9	138,4	129,9
<i>Långfristiga räntebärande skulder</i>				
Obligationslån	-60,7	-47,8	-60,7	-47,8
Övriga lån	-13,6	-17,1	-23,9	-27,5
Intern finansiering	52,5	42,4	-	-
<i>Kortfristiga räntebärande skulder</i>				
Lån	-48,0	-50,3	-56,5	-57,3
Intern finansiering	35,8	40,2	-	-
Summa räntebärande finansiella skulder	-33,9	-32,6	-141,0	-132,6
Finansiell nettoställning exkl. pensioner och liknande förpliktelser	-1,2	0,3	-2,7	-2,7
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser, netto	-14,5	-13,6	-14,6	-13,6
Finansiell nettoställning inkl. pensioner och liknande förpliktelser	-15,7	-13,2	-17,3	-16,3
Nyckeltal, %				
Finansiell nettoställning exkl. pensioner och liknande förpliktelser i procent av eget kapital	-1,3	0,5		
Finansiell nettoställning inkl. pensioner och liknande förpliktelser i procent av eget kapital	-18,1	-17,6		

FÖRÄNDRING AV FINANSIELL NETTOSTÄLLNING, INDUSTRIVERKSAMHETEN

Mdr kr	Fjärde kvartalet 2016	Helår 2016
Vid periodens början	-26,4	-13,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5,5	9,9
Investeringar i anläggningar och leasingtillgångar	-3,2	-9,6
Avyttringar	2,6	3,2
Operativt kassaflöde	4,8	3,5
Investeringar i och avyttringar av aktier och andelar	0,0	0,2
Förvärv och avyttringar av aktier eller verksamhet i dotterbolag, netto	0,1	1,4
Kapitalöverföring till/från Kundfinansieringsverksamheten	0,2	2,1
Valutaeffekt	1,2	-2,7
Utdelning till AB Volvos aktieägare	-	-6,1
Utdelning till minoritetsägare	-0,2	-0,2
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	4,8	-0,4
Pensioner, netto utbetalningar och kostnader	0,3	0,3
Övriga förändringar	-0,5	-0,6
Total förändring	10,7	-2,4
Finansiell nettoställning vid periodens slut	-15,7	-15,7

KONCERNENS FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

Mdr kr	31 dec 2016	31 dec 2015
Total eget kapital vid föregående periodens slut	85.6	80.0
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare vid periodens början	83.8	78.3
Periodens resultat	13.1	15.1
Övrigt totalresultat	5.1	-3.5
Periodens totalresultat	18.2	11.5
Utdelning till AB Volvos aktieägare	-6.1	-6.1
Aktierelaterade ersättningar	0.1	0.1
Övriga förändringar	0.0	0.0
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare vid periodens utgång	96.1	83.8
Minoritetsintresse vid periodens början	1.8	1.7
Periodens resultat	0.1	0.0
Övrigt totalresultat	0.1	0.0
Periodens totalresultat	0.1	0.1
Utdelning till minoritets ägare	-0.2	-
Övriga förändringar	0.0	0.0
Minoritetsintresse vid periodens utgång	1.7	1.8
Totalt eget kapital vid periodens utgång	97.8	85.6

KVARTALSUPPGIFTER

Resultaträkning, Koncernen						Helår	Helår
Mkr där ej annat anges	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Nettoomsättning	79.636	71.707	78.890	68.758	82.559	301.914	312.515
Kostnad för sålda produkter	-61.757	-55.400	-60.412	-52.573	-63.216	-231.602	-240.653
Bruttoresultat	17.879	16.307	18.478	16.184	19.343	70.312	71.862
Forsknings- och utvecklingskostnader	-3.844	-3.449	-3.675	-3.289	-4.218	-14.631	-15.368
Försäljningskostnader	-7.134	-6.524	-6.664	-6.375	-7.303	-26.867	-27.694
Administrationskostnader	-1.529	-1.342	-1.366	-1.135	-1.278	-5.121	-5.769
Övriga rörelseintäkter och kostnader	-768	502	-3.189	-810	361	-3.135	-4.179
Resultat från innehav i joint ventures och intresseföretag	-100	-201	179	61	117	156	-143
Resultat från övriga aktieinnehav	6	52	32	20	9	112	4.609
Rörelseresultat	4.511	5.344	3.796	4.656	7.031	20.826	23.318
Ränteintäkter och liknande resultatposter	52	66	55	65	54	240	257
Räntekostnader och liknande resultatposter	-683	-453	-429	-497	-467	-1.847	-2.366
Övriga finansiella intäkter och kostnader	20	343	32	-103	-260	11	-792
Resultat efter finansiella poster	3.901	5.299	3.453	4.120	6.358	19.230	20.418
Inkomstskatter	-1.305	-1.510	-1.462	-1.509	-1.526	-6.008	-5.320
Periodens resultat *	2.597	3.789	1.991	2.612	4.832	13.223	15.099
* Hänförligt till:							
Moderbolagets aktieägare	2.589	3.767	1.977	2.589	4.815	13.147	15.058
Minoritetsandelar i resultat	8	22	14	23	17	75	41
	2.597	3.789	1.991	2.612	4.832	13.223	15.099
Operativa nyckeltal, Koncernen, %							
Bruttomarginal	22,5	22,7	23,4	23,5	23,4	23,3	23,0
Forsknings- och utvecklingskostnader i % av nettoomsättning	4,8	4,8	4,7	4,8	5,1	4,8	4,9
Försäljningskostnader i % av nettoomsättning	9,0	9,1	8,4	9,3	8,8	8,9	8,9
Administrationskostnader i % av nettoomsättning	1,9	1,9	1,7	1,7	1,5	1,7	1,8
Rörelsemarginal	5,7	7,5	4,8	6,8	8,5	6,9	7,5
Operativa nyckeltal, Industriverksamheten, %							
Bruttomarginal	21,6	22,0	22,8	22,7	22,6	22,5	22,2
Forsknings- och utvecklingskostnader i % av nettoomsättning	5,0	5,0	4,8	5,0	5,3	5,0	5,1
Försäljningskostnader i % av nettoomsättning	8,6	8,7	8,1	8,9	8,5	8,6	8,5
Administrationskostnader i % av nettoomsättning	2,0	1,9	1,8	1,7	1,6	1,7	1,9
Rörelsemarginal	5,1	7,0	4,3	6,3	8,1	6,4	7,0
EBITDA marginal, Industriverksamheten, %							
Rörelseresultat, Industriverksamheten	3.976	4.851	3.297	4.128	6.464	18.740	21.312
Utveckling av produkter- och programvaror, avskrivningar	701	672	667	699	787	2.826	2.953
Övriga immateriella anläggningstillgångar, avskrivningar	91	90	92	94	297*	573	360
Materiella anläggningstillgångar, avskrivningar	2.418	2.230	2.219	2.265	2.520	9.234	9.261
Total avskrivningar	3.210	2.993	2.978	3.058	3.604	12.633	12.574
Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA)	7.186	7.844	6.275	7.186	10.068	31.373	33.886
EBITDA marginal, %	9,3	11,3	8,2	10,9	12,6	10,8	11,2
Forsknings- och utvecklingskostnader							
Kapitalisering	863	806	749	609	550	2.714	2.138
Avskrivning	-639	-622	-618	-650	-735	-2.624	-2.687
Kapitaliserade forsknings och utvecklingskostnader, netto	223	184	131	-41	-185	90	-550

* Inkluderar nedskrivning av immateriella anläggningstillgångar.

KVARTALSUPPGIFTER

Nettoomsättning						Helår	Helår
Mkr	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Lastbilar	55.077	48.037	52.313	45.757	54.544	200.650	213.978
Anläggningsmaskiner	10.967	12.452	13.630	11.539	13.110	50.731	51.008
Bussar	7.289	5.258	6.734	5.371	8.023	25.386	23.580
Volvo Penta	2.228	2.340	2.679	2.465	2.409	9.893	9.406
Koncernfunktioner och övrigt	2.736	1.870	1.773	1.446	2.665	7.754	8.346
Elimineringar	-868	-672	-762	-564	-958	-2.955	-2.736
Industriverksamheten	77.429	69.285	76.367	66.014	79.793	291.459	303.582
Financial Services	2.760	2.701	2.724	2.823	2.994	11.242	11.199
Omklassificeringar och elimineringar	-553	-279	-200	-80	-228	-787	-2.265
Koncernen	79.636	71.707	78.890	68.758	82.559	301.914	312.515

Rörelseresultat						Helår	Helår
Mkr	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Lastbilar	4.310	3.741	2.888	3.566	4.825	15.020	19.517
Anläggningsmaskiner	-150	341	810	601	494	2.246	2.044
Bussar	322	59	313	232	308	911	860
Volvo Penta	140	366	389	358	156	1.269	1.086
Koncernfunktioner och övrigt	-641	366	-1.092	-634	681	-679	-2.189
Elimineringar	-5	-22	-11	6	0	-28	-6
Industriverksamheten	3.976	4.851	3.297	4.128	6.464	18.740	21.312
Financial Services	534	493	499	528	567	2.086	2.006
Koncernen	4.511	5.344	3.796	4.656	7.031	20.826	23.318

Justerat rörelseresultat ¹						Helår	Helår
Mkr	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Lastbilar	4.374	3.741	5.222	3.756	4.754	17.472	16.169
Anläggningsmaskiner	-191	341	810	601	494	2.246	2.090
Bussar	294	59	313	232	266	870	845
Volvo Penta	140	366	389	358	156	1.269	1.102
Koncernfunktioner och övrigt	-574	-519	-1.092	-634	-577	-2.823	-1.973
Elimineringar	-5	-22	-11	6	0	-28	-6
Industriverksamheten	4.039	3.966	5.631	4.318	5.093	19.008	18.229
Financial Services	534	493	499	528	567	2.086	2.006
Koncernen	4.573	4.459	6.130	4.846	5.660	21.094	20.235

¹ För mer information om justerat rörelseresultat, se not 6.

Rörelsemarginal						Helår	Helår
%	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Lastbilar	7,8	7,8	5,5	7,8	8,8	7,5	9,1
Anläggningsmaskiner	-1,4	2,7	5,9	5,2	3,8	4,4	4,0
Bussar	4,4	1,1	4,6	4,3	3,8	3,6	3,6
Volvo Penta	6,3	15,6	14,5	14,5	6,5	12,8	11,5
Industriverksamheten	5,1	7,0	4,3	6,3	8,1	6,4	7,0
Koncernen	5,7	7,5	4,8	6,8	8,5	6,9	7,5

Justerad rörelsemarginal						Helår	Helår
%	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Lastbilar	7,9	7,8	10,0	8,2	8,7	8,7	7,6
Anläggningsmaskiner	-1,7	2,7	5,9	5,2	3,8	4,4	4,1
Bussar	4,0	1,1	4,6	4,3	3,3	3,4	3,6
Volvo Penta	6,3	15,6	14,5	14,5	6,5	12,8	11,7
Industriverksamheten	5,2	5,7	7,4	6,5	6,4	6,5	6,0
Koncernen	5,7	6,2	7,8	7,0	6,9	7,0	6,5

KVARTALSUPPGIFTER

Aktiedata	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	Helår 2016	Helår 2015
Resultat per aktie, kronor ¹	1,27	1,85	0,97	1,27	2,37	6,47	7,42
Resultat per aktie, kronor ¹ , 12 månaders rullande	7,42	7,18	5,62	5,38	6,47	-	-
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	1,27	1,85	0,97	1,27	2,37	6,47	7,41
Antal utestående aktier i miljoner	2.031	2.031	2.031	2.031	2.031	2.031	2.031
Genomsnittligt antal aktier före utspädning i miljoner	2.031	2.031	2.031	2.031	2.031	2.031	2.030
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning i miljoner	2.032	2.032	2.032	2.033	2.033	2.033	2.032
Antal egna aktier i miljoner	98	97	97	97	97	97	98
Genomsnittligt antal egna aktier i miljoner	98	98	98	97	97	97	98

¹ Resultat i kronor per aktie beräknas som periodens resultat (exklusive minoritetsandelar) dividerat med det vägda genomsnittet av antalet utestående aktier under perioden.

NOT 1 | REDOVISNINGSPRINCIPER

Volvokoncernen tillämpar internationella redovisningsstandarder, International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de har antagits av EU. De redovisningsprinciper och definitioner som tillämpas överensstämmer med de som beskrivs i Volvokoncernens årsredovisning för 2015 (tillgänglig på www.volvokoncernen.se). Inga nya redovisningsprinciper

gällande från 2016 har väsentligen påverkat Volvokoncernen.

Denna delårsrapport är upprättad i enlighet med IAS 34 Delårsrapportering samt Årsredovisningslagen.

Moderbolaget tillämpar Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

NOT 2 | RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

All affärsverksamhet inbegriper risker – ett kontrollerat risktagande är en förutsättning för att upprätthålla en uthålligt god lönsamhet. Risk kan vara beroende av händelser i omvärlden och påverka en viss bransch eller marknad. Risken kan även vara rent företagsspecifik. Volvokoncernen arbetar dagligen med att identifiera, mäta och hantera risker, och i vissa fall kan Volvokoncernen påverka sannolikheten att en riskrelaterad händelse inträffar. I de fall händelsen ligger utom Volvokoncernens kontroll inriktas arbetet på att mildra konsekvenserna.

Volvokoncernen är exponerad mot tre huvudkategorier av risker:

Omvärldsrisk – såsom fordonsbranschens cykliska natur, den hårda konkurrensen och prisförändringar samt ändrade krav till följd av regleringar;

Finansiell risk – som valutakursförändringar, ränteförändringar, marknadsvärde på aktier och andra finansiella instrument samt kredit- och likviditetsrisker;

Verksamhetsrisk – som kundernas mottagande av nya produkter, beroende av leverantörer, skydd av immateriella tillgångar, klagomål och rättstvister med kunder och andra tredjeparter samt humankapitalrisker.

För en utförligare beskrivning av dessa risker hänvisas till Riskhanteringsavsnittet på sidorna 107–109 i Volvokoncernens Årsredovisning 2015 (tillgänglig på www.volvokoncernen.se).

Uppdatering av risker under rapporteringsperioden

Risker på kort sikt har i förekommande fall även beskrivits i respektive affärsområdes del av rapporten.

En efterfrågeökning skulle kunna leda till förseningar i inleveranser beroende på leverantörernas finansiella instabilitet eller brist på resurser.

Osäkerhet avseende kunders tillgång till finansiering av produkter i tillväxtmarknader kan ha en negativ påverkan på efterfrågan.

Volvokoncernen prövar årligen, eller oftare om behov föreligger, värdet på goodwill och andra immateriella tillgångar för eventuellt nedskrivningsbehov. Övervärden varierar mellan de olika verksamheterna och är således i olika grad känsliga för förändringar i antaganden och omvärldsfaktorer. Instabilitet i marknadens återhämtning

och volatilitet i räntor och valutor kan leda till indikation på nedskrivningsbehov.

Rapporterade eventualförpliktelser återspeglar en del av Volvos riskexponering. Totala eventualförpliktelser uppgick den 31 december 2016 till 16,1 miljarder kronor, en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med den 31 december 2015. Bruttoexponeringen om 16,1 miljarder kronor är delvis reducerad med erhållna motgarantier och säkerheter. Eventualförpliktelserna för kreditgarantier för anläggningsmaskiner i Kina har minskat. Inräknat både eventualförpliktelser och den exponering som redovisas i balansräkningen är kreditrisken dock fortfarande betydande. Minskningen av eventualförpliktelserna för kreditgarantier motverkas av en ökning av skatteanspråk och restvärdesgarantier.

I juli 2016 träffade Volvokoncernen en uppgörelse med Europeiska kommissionen i utredningen om överträdelse av EUs konkurrensbestämmelser. Som en del av uppgörelsen betalade Volvo ett bötesbelopp om 670 miljoner euro (6,5 Mdr kronor) i fjärde kvartalet 2016. Som en följd av kommissionens förlikningsbeslut kommer Volvo att hantera skadeståndskrav från kunder och andra externa parter som hävdar att de har lidit skada på grund av det agerande som omfattas av beslutet. Det är i nuläget inte möjligt att göra en tillförlitlig uppskattning av vilket ansvar som skulle kunna uppkomma till följd därav.

I den konkurrensrättsliga utredning som initierats av Korean Fair Trade Commission (KFTC), fattade appellationsdomstolen (High Court) i Seoul beslut i augusti 2016 att bifalla Volvos överklagande av KFTCs tidigare beslut att ålägga Volvo att betala böter om ca 133 Mkr (per den 30 september 2016). I september 2016 överklagade KFTC beslutet till Koreas högsta domstol (Supreme Court). Koreas högsta domstol har avslagit KFTCs överklagande i december 2016, och appellationsdomstolens beslut är därmed slutligt. Den tidigare redovisade eventualförpliktelserna motsvarande bötesbeloppet är därför borttagen.

De övriga rättsliga processerna och utredningarna som beskrivs i not 21 och not 24 i Volvokoncernens årsredovisning 2015 pågår alltjämt men under fjärde kvartalet 2016 har ingen väsentlig förändring skett i dessa ärenden.

NOT 3 | FÖRETAGSFÖRVÄRV OCH AVYTTRINGAR

Förvärv eller avyttringar

Volvokoncernen har inte gjort några förvärv eller avyttringar av rörelser under det fjärde kvartalet som har haft en signifikant påverkan på Volvokoncernen

Volvokoncernen avslutade försäljningen av den externa IT-affären med tillhörande tillgångar och driften av IT-infrastrukturen under det första kvartalet. Försäljningen resulterade i en positiv effekt på rörelseresultatet och den finansiella nettoställningen med 885 Mkr.

Under tredje kvartalet minskade Volvokoncernen sitt joint venture-innehav i Shanghai Sunwin Bus Co till att uppgå till mindre än 20%. Till följd av transaktionen redovisas innehavet inte längre enligt kapitalandelsmetoden. Det kvarvarande innehavet i bolaget har omklassificerats till Övriga aktier och andelar.

Under fjärde kvartalet har Volvokoncernen avyttrat sitt joint venture-innehav i DONGVO Truck Co., Ltd. (DVT) China. Transaktionen har inte medfört någon väsentlig påverkan på rörelseresultatet.

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning minskade under det fjärde kvartalet på grund av avyttringen av fastigheter i Göteborg. Transaktionen minskade den finansiella nettoskulden med 2,3 miljarder kronor samt hade en positiv påverkan på operativt kassaflöde med 2,6 miljarder kronor. Reavinsten avseende transaktionen hade en positiv påverkan på koncernens rörelseresultat om 1,371 Mkr i det fjärde kvartalet, varav 1,258 Mkr i segmentet Koncerngemensamma funktioner och övrigt, 71 Mkr i segmentet Lastbilar och 41 Mkr i segmentet Bussar.

Under fjärde kvartalet har en omklassificering av den nordamerikanska verksamheten för begagnade lastbilar, Arrow Truck Sales, gjorts från tillgångar och skulder som innehas för försäljning till hänförliga balansposter, till följd av att försäljningsprocessen har avbrutits.

NOT 4 | VALUTA OCH FINANSIELLA INSTRUMENT

Verkligt värde av finansiella instrument

Värderingsprinciper för Volvokoncernens finansiella instrument och principer för säkringsredovisning, så som de beskrivs i Volvokoncernens årsredovisning 2015 not 30 (tillgänglig på www.volvokoncernen.se), har tillämpats konsekvent under rapportperioden.

Volvokoncernens finansiella instrument värderade till verkligt värde över resultaträkningen, utgörs främst av kortfristiga placeringar (se balansräkningen) och ränte-, valuta- och råvaruderivat. Derivatkontrakt med positiva verkliga värden uppgick till 3,6 miljarder kronor och

derivatkontrakt med negativa verkliga värden uppgick till 1,5 miljarder kronor per 31 december, 2016. Ingångna derivattransaktioner redovisas brutto.

Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde, redovisade som lång- och kortfristiga obligationslån, banklån och övriga lån, uppgick till 139,9 miljarder kronor i redovisat värde med ett verkligt värde om 142,6 miljarder kronor. I koncernens balansräkning ingår i finansiella skulder lånerelaterade derivat med negativa verkliga värden om 1,0 miljarder kronor.

Valutapåverkan på rörelseresultatet Industriverksamheten	Jämförelse med fjärde kvartalet 2015			Jämförelse med tredje kvartalet 2016		
	Fjärde kvartalet 2016	Fjärde kvartalet 2015	Förändring	Fjärde kvartalet 2016	Tredje kvartalet 2016	Förändring
Nettoflöden i utländsk valuta			135			388
Realiserat och orealiserat resultat på valutariskkontrakt	17	-2	19	17	32	-15
Orealiserat resultat på kund- och leverantörsskulder i utländsk valuta	-58	-58	0	-58	69	-127
Omräkningseffekt på rörelseresultatet i utländska dotterbolag			182			83
Total valutapåverkan på rörelseresultatet Industriverksamheten			336			329

Tillämpliga valutakurser	Kvartalsvisa valutakurser		Bokslutskurs	
	Fjärde kvartalet 2016	Fjärde kvartalet 2015	31 dec 2016	31 dec 2015
BRL	2,74	2,21	2,80	2,16
CNY	1,32	1,33	1,31	1,29
EUR	9,77	9,32	9,58	9,14
USD	9,04	8,50	9,10	8,35
JPY	0,0829	0,0700	0,0778	0,0694

NOT 5 | TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Försäljning till intresseföretag uppgick till 349 Mkr (775) och inköp från intresseföretag uppgick till 500 Mkr (515) för det fjärde kvartalet 2016. Den 31 december 2016 uppgick fordringar hos intresseföretag till 352 Mkr (637) och skulder till intresseföretag till 438 Mkr (515). Försäljning till joint ventures uppgick till 456 Mkr (487) och

inköp från joint ventures uppgick till 175 Mkr (255) för det fjärde kvartalet 2016. Den 31 december 2016 uppgick fordringar hos joint ventures till 182 Mkr (319) och skulder till joint ventures till 169 Mkr (194).

NOT 6 | ÖVRIG INFORMATION

Justerat rörelseresultat									Helår	Helår
Mkr	1/2015	2/2015	3/2015	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Lastbilar	3.775	4.405	3.615	4.374	3.741	5.222	3.756	4.754	17.472	16.169
Anläggningsmaskiner	352	1.353	576	-191	341	810	601	494	2.246	2.090
Bussar	104	111	337	294	59	313	232	266	870	845
Volvo Penta	292	353	316	140	366	389	358	156	1.269	1.102
Koncernfunktioner och övrigt	-407	-726	-266	-574	-519	-1.092	-634	-577	-2.823	-1.973
Elimineringar	5	-14	8	-5	-22	-11	6	0	-28	-6
Industriverksamheten	4.121	5.482	4.586	4.039	3.966	5.631	4.318	5.093	19.008	18.229
Financial Services	474	497	501	534	493	499	528	567	2.086	2.006
Koncernen	4.595	5.979	5.087	4.573	4.459	6.130	4.846	5.660	21.094	20.235

Justeringar									Helår	Helår
Mkr	1/2015	2/2015	3/2015	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Omstruktureringskostnader relaterat till Effektiviseringsprogram 2015										
Lastbilar	-127	-701	-368	-837	-	-	-	-	-	-2.032
Anläggningsmaskiner	-75	-17	5	41	-	-	-	-	-	-46
Bussar	0	-5	-9	-8	-	-	-	-	-	-23
Volvo Penta	-16	-	-	-	-	-	-	-	-	-16
Koncernfunktioner och övrigt	-11	-76	-62	-67	-	-	-	-	-	-216
Industriverksamheten	-229	-799	-434	-871	-	-	-	-	-	-2.333
Financial Services	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-
Koncernen	-229	-799	-434	-871	-	-	-	-	-	-2.333

Övriga poster (Segment)

Försäljning av aktier i Eicher Motor Limited (Lastbilar)	2.471	2.137	-	-	-	-	-	-	-	4.608
Positiv utgång i skiljemål (Lastbilar)	-	-	-	772	-	-	-	-	-	772
Positiv utgång i skiljemål (Bussar)	-	-	-	37	-	-	-	-	-	37
Reavinst från försäljning av den externa IT-affären (Koncernfunktioner och övrigt)	-	-	-	-	885	-	-	-	885	-
Avsättning relaterat till EU kommissionens konkurrensutredning (Lastbilar)	-	-	-	-	-	-2.334	-190	-	-2.524	-
Reavinsten från avyttring av fastigheter i Göteborg (Lastbilar)	-	-	-	-	-	-	-	71	71	-
Reavinsten från avyttring av fastigheter i Göteborg (Bussar)	-	-	-	-	-	-	-	41	41	-
Reavinsten från avyttring av fastigheter i Göteborg (Koncernfunktioner och övrigt)	-	-	-	-	-	-	-	1.258	1.258	-

Totala justeringar (Omstruktureringskostnader relaterat till Effektiviseringsprogram 2015 + Övriga poster)

Lastbilar	2.344	1.436	-368	-65	-	-2.334	-190	71	-2.453	3.348
Anläggningsmaskiner	-75	-17	5	41	-	-	-	-	-	-46
Bussar	0	-5	-9	29	-	-	-	41	41	14
Volvo Penta	-16	-	-	-	-	-	-	-	-	-16
Koncernfunktioner och övrigt	-11	-76	-62	-67	885	-	-	1.258	2.143	-216
Industriverksamheten	2.242	1.338	-434	-62	885	-2.334	-190	1.371	-268	3.084
Financial Services	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-
Koncernen	2.242	1.338	-434	-62	885	-2.334	-190	1.371	-268	3.084

Rörelseresultat									Helår	Helår
Mkr	1/2015	2/2015	3/2015	4/2015	1/2016	2/2016	3/2016	4/2016	2016	2015
Lastbilar	6.120	5.841	3.247	4.310	3.741	2.888	3.566	4.825	15.020	19.517
Anläggningsmaskiner	277	1.336	581	-150	341	810	601	494	2.246	2.044
Bussar	104	106	328	322	59	313	232	308	911	860
Volvo Penta	276	353	316	140	366	389	358	156	1.269	1.086
Koncernfunktioner och övrigt	-418	-802	-328	-641	366	-1.092	-634	681	-679	-2.189
Elimineringar	5	-14	8	-5	-22	-11	6	0	-28	-6
Industriverksamheten	6.363	6.821	4.153	3.976	4.851	3.297	4.128	6.464	18.740	21.312
Financial Services	474	497	501	534	493	499	528	567	2.086	2.006
Koncernen	6.837	7.317	4.653	4.511	5.344	3.796	4.656	7.031	20.826	23.318

MODERBOLAGET

I resultat från aktier och andelar i koncernföretag ingår under fjärde kvartalet utdelningar med 31 Mkr (496) och nedskrivningar av aktieinnehav med netto 367 Mkr (110). I bokslutsdispositioner ingår koncernbidrag om netto 13.763 Mkr (12.566). I resultat från innehav i joint ventures och intresseföretag ingår nedskrivning med 44 Mkr (återföring av nedskrivning 29).

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 1 Mkr (10).

Finansiell nettoskuld uppgick efter fjärde kvartalet till 38.890 Mkr (42.933)

Resultaträkning	Fjärde kvartalet		Helåret	
	2016	2015	2016	2015
Mkr				
Nettoomsättning¹	217	270	625	884
Kostnader för sålda tjänster ¹	-217	-270	-625	-884
Bruttoresultat	0	0	0	0
Rörelsekostnader ¹	-335	-409	-1.445	-1.503
Resultat från aktier och andelar i koncernföretag	-141	233	774	288
Resultat från innehav i joint ventures och intresseföretag	-44	29	27	84
Resultat från övriga aktier och andelar	-1	-3	18	4.612
Rörelseresultat	-521	-150	-626	3.481
Ränteintäkter och räntekostnader	-206	-286	-902	-1.195
Övriga finansiella intäkter och kostnader	15	-5	26	-9
Resultat efter finansiella poster	-712	-441	-1.502	2.277
Bokslutsdispositioner	11.265	12.565	11.265	12.565
Inkomstskatter	-2.184	-2.605	-1.636	-2.103
Periodens resultat	8.369	9.519	8.127	12.739

¹ Av nettoomsättningen för fjärde kvartalet avsåg 187 Mkr (230) koncernföretag, medan inköp från koncernföretag uppgick till 166 Mkr (236).

Övrigt totalresultat				
Periodens resultat	8.369	9.519	8.127	12.739
<i>Poster som senare kan komma att omklassificeras till resultaträkningen:</i>				
Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning	-	-	-	-3.995
Övrigt totalresultat, netto efter inkomstskatter	-	-	-	-3.995
Periodens totalresultat	8.369	9.519	8.127	8.744

Balansräkning	31 dec 2016	31 dec 2015
Mkr		
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	-	8
Materiella anläggningstillgångar	11	41
Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar i koncernföretag	60.816	60.766
Fordringar hos koncernföretag	48	54
Andelar i joint ventures och intresseföretag	10.353	10.397
Övriga aktier och andelar	7	13
Uppskjutna skattefordringar	168	157
Summa anläggningstillgångar	71.403	71.436
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	23.332	28.627
Aktuella skattefordringar	2	-
Övriga kortfristiga fordringar	235	116
Summa omsättningstillgångar	23.569	28.743
Summa tillgångar	94.972	100.179
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Bundet eget kapital	9.891	9.891
Fritt eget kapital	33.207	31.115
Obeskattade reserver	2.502	4
Avsättningar	118	128
Långfristiga skulder ¹	13.978	13.976
Kortfristiga skulder ²	35.276	45.065
Summa eget kapital och skulder	94.972	100.179

¹ Varav till koncernföretag 13.973 Mkr (13.973).

² Varav till koncernföretag 34.504 Mkr (44.470).

Händelser efter balansdagen

För väsentliga händelser efter balansdagen, se sidan 13 i denna rapport. I övrigt har inga väsentliga händelser inträffat efter det fjärde kvartalets utgång 2016 som bedöms få en väsentlig påverkan på koncernens räkenskaper.

Förslag till ordinarie utdelning om 3,25 kr per aktie

För helåret 2016 föreslår styrelsen att utdelningen blir 3,25 kr per aktie, jämfört med 3,00 kr per aktie föregående år.

Göteborg den 1 februari 2017
 AB Volvo (publ)

Styrelsen

Denna rapport har inte varit föremål för granskning av AB Volvos revisorer.

NETTOORDERINGÅNG

Nettoorderingång av lastbilar per varumärke	Fjärde kvartalet		Föränd- ring, %	Helår		Föränd- ring, %
	2016	2015		2016	2015	
Antal lastbilar						
Volvo						
Europa	17.431	14.090	24	58.119	49.882	17
Nordamerika	5.873	5.414	8	18.345	31.365	-42
Sydamerika	1.975	1.987	-1	8.275	7.740	7
Asien	3.942	2.830	39	12.880	13.018	-1
Afrika och Oceanien	1.768	1.260	40	5.460	5.038	8
Totalt Volvo	30.989	25.581	21	103.079	107.043	-4
Tunga lastbilar (>16 ton)	30.090	24.689	22	99.699	103.998	-4
Medeltunga lastbilar (7-16 ton)	899	892	1	3.380	3.045	11
Totalt Volvo	30.989	25.581	21	103.079	107.043	-4
UD						
Nordamerika	1	23	-96	68	144	-53
Sydamerika	-	114	-	97	252	-62
Asien	4.624	3.905	18	17.476	16.947	3
Afrika och Oceanien	735	1.228	-40	3.185	3.881	-18
Totalt UD	5.360	5.270	2	20.826	21.224	-2
Tunga lastbilar (>16 ton)	4.119	3.293	25	14.361	13.739	5
Medeltunga lastbilar (7-16 ton)	1.196	1.846	-35	5.839	6.779	-14
Lätta lastbilar (<7 ton)	45	131	-66	626	706	-11
Totalt UD	5.360	5.270	2	20.826	21.224	-2
Renault Trucks						
Europa	11.348	11.596	-2	43.718	43.023	2
Nordamerika	18	53	-66	199	224	-11
Sydamerika	67	-7	-	83	39	113
Asien	545	623	-13	1.508	2.125	-29
Afrika och Oceanien	727	440	65	3.001	2.937	2
Totalt Renault Trucks	12.705	12.705	0	48.509	48.348	0
Tunga lastbilar (>16 ton)	7.253	6.812	6	26.574	26.925	-1
Medeltunga lastbilar (7-16 ton)	1.528	1.244	23	5.202	4.591	13
Lätta lastbilar (<7 ton)	3.924	4.649	-16	16.733	16.832	-1
Totalt Renault Trucks	12.705	12.705	0	48.509	48.348	0
Mack						
Nordamerika	4.206	4.905	-14	14.609	19.226	-24
Sydamerika	284	194	46	838	979	-14
Asien	-	12	-	-	31	-
Afrika och Oceanien	406	421	-4	1.037	1.206	-14
Totalt Mack	4.896	5.532	-11	16.484	21.442	-23
Tunga lastbilar (>16 ton)	4.896	5.532	-11	16.484	21.442	-23
Totalt Mack	4.896	5.532	-11	16.484	21.442	-23

LEVERANSER

Leveranser av lastbilar per varumärke	Fjärde kvartalet		Förändring, %	Helår		Förändring, %
	2016	2015		2016	2015	
Antal lastbilar						
Volvo						
Europa	16.146	13.408	20	55.013	46.036	19
Nordamerika	4.458	8.756	-49	21.686	38.890	-44
Sydamerika	2.328	2.843	-18	8.476	9.612	-12
Asien	3.813	4.039	-6	12.728	13.564	-6
Afrika och Oceanien	1.189	1.155	3	4.954	4.964	0
Totalt Volvo	27.934	30.201	-8	102.857	113.066	-9
Tunga lastbilar (>16 ton)	26.934	29.266	-8	99.414	110.302	-10
Medeltunga lastbilar (7–16 ton)	1.000	935	7	3.443	2.764	25
Totalt Volvo	27.934	30.201	-8	102.857	113.066	-9
UD						
Europa	-	1	-	-	1	-
Nordamerika	14	26	-46	142	93	53
Sydamerika	-	29	-	244	167	46
Asien	4.528	4.201	8	17.091	16.042	7
Afrika och Oceanien	703	854	-18	3.261	3.722	-12
Totalt UD	5.245	5.111	3	20.738	20.025	4
Tunga lastbilar (>16 ton)	3.745	3.312	13	13.789	12.765	8
Medeltunga lastbilar (7–16 ton)	1.411	1.543	-9	6.291	6.498	-3
Lätta lastbilar (<7 ton)	89	256	-65	658	762	-14
Totalt UD	5.245	5.111	3	20.738	20.025	4
Renault Trucks						
Europa	11.602	12.508	-7	42.896	40.411	6
Nordamerika	82	54	52	198	222	-11
Sydamerika	5	10	-50	16	180	-91
Asien	421	518	-19	1.681	2.332	-28
Afrika och Oceanien	1.081	739	46	3.192	3.828	-17
Totalt Renault Trucks	13.191	13.829	-5	47.983	46.973	2
Tunga lastbilar (>16 ton)	7.425	7.776	-5	25.976	26.111	-1
Medeltunga lastbilar (7–16 ton)	1.720	1.482	16	5.957	5.487	9
Lätta lastbilar (<7 ton)	4.046	4.571	-11	16.050	15.375	4
Totalt Renault Trucks	13.191	13.829	-5	47.983	46.973	2
Mack						
Nordamerika	3.551	6.553	-46	17.167	25.302	-32
Sydamerika	257	226	14	706	1.110	-36
Asien	-	-	-	2	41	-95
Afrika och Oceanien	311	278	12	971	958	1
Totalt Mack	4.119	7.057	-42	18.846	27.411	-31
Tunga lastbilar (>16 ton)	4.119	7.057	-42	18.846	27.411	-31
Totalt Mack	4.119	7.057	-42	18.846	27.411	-31

Denna information är sådan information som AB Volvo (publ) är skyldigt att offentliggöra enligt EU:s marknadsmissbruksförordning. Informationen lämnades, genom den i pressmeddelandet avseende denna rapport angivna kontaktpersons försorg, för offentliggörande den 1 februari 2017 kl. 07.20 CET.

Denna rapport innehåller framtidsinriktad information som speglar styrelsens och ledningens nuvarande uppfattning avseende vissa framtida händelser och möjligt framtida resultat. Även om styrelsen och ledningen bedömer att dessa förväntningar är rimliga, kan ingen garanti lämnas på att dessa uppgifter kommer att visa sig vara korrekta. Faktiskt framtida utfall kan variera väsentligt jämfört med de i denna rapport lämnade uppgifterna, beroende på bland annat (i) förändrade förutsättningar avseende ekonomi, konjunktur, marknad och konkurrens, (ii) affärs- och verksamhetsplaner, (iii) förändringar i lagkrav och andra politiska åtgärder, (iv) variationer i valutakurser och (v) affärsriskbedömningar.

Denna rapport innebär inte att företaget har åtagit sig att revidera lämnade uppgifter, utöver vad som föranleds av noteringsavtalet med Nasdaq Stockholm, om och när förhållandena förändras jämfört med det datum som denna information lämnades.

Finansiell kalender

Års- och hållbarhetsredovisning 2016	mars 2017
Årsstämma 2017	4 april 2017
Rapport över det första kvartalet 2017	25 april 2017
Rapport över det andra kvartalet 2017	Ändrat till den 19 juli 2017
Rapport över det tredje kvartalet 2017	20 oktober 2017

Kontaktuppgifter

Investor Relations:

Christer Johansson	031-66 13 34
Anna Sikström	031-66 13 36
Anders Christensson	031-66 11 91

Aktiebolaget Volvo (publ)
556012-5790
Investor Relations, VHK
405 08 Göteborg
Tel 031-66 00 00
www.volvogroup.com
www.volvokoncernen.se

VOLVO

AB Volvo (publ)

SE-405 08 Göteborg, Sweden
Telephone +46 31 66 00 00
www.volvogroup.com